

b Gera

మిత్రులారా, మనం కొత్త ఫోటోల ముచ్చుట్లు చెప్పుకొని చాలా రోజులైంది కదా. ఔను, ఇందుకు ప్రధాన కారణం వాతావరణమే. చెప్పాను కదా, సూర్యు కరుణించకుంటే, ఏ యప్పా కెమెరాతో ఏమీ చేయలేదు. నేననేబి వైల్డ్ లైఫ్ గురించి, స్టోడియోలో ఏమైనా చేయుచ్చు. ఈ రోజు కాస్త ఎండ కానే అపకాశం ఉండడంతో విదర్భ వెంచర్ లోకి వెళ్లాను. ఓ పెద్ద మగ నెమలి, ఓ ఆడ నెమలి జత కట్టే మూడ్ లో ఉన్నాయి. ఆ మధుర బంధునాన్ని కెమెరా లో బంధించే యోగం నాకు కలుగ లేదు. ఎందుకంటే, నా ముందు అపి కలవలేదు. బహుళా నా ఉనికి వాటికి నష్టలేదేమో. అందుకే, వాటికి ఏకాంతం కలిగిస్తూ, వచ్చేశాను. ఎందుకంటే, wildlife photography లో, మొట్టమొదటి నీతి వాక్యం ఏమిటంటే, మన ఫోటోగ్రఫీ దురద వల్ల వన్య ప్రాణులకు, వన్య సంపదకు ఏమాత్రం ఇబ్బంది, నష్టం కలగకూడదు, అంటే మనం కలిగించకూడదు. అందుకే, మెల్లగా బయటపడ్డాను. కానీ వాటి విన్యాసాలు చాలా బాగున్నాయి. అందులో కొన్ని మీ కోసం.....

- ఎస్.ఎస్.బి.గేరా

9492922492

నవతెలంగాణ

సోహితి

14 ఫిబ్రవరి 2021

సార్...

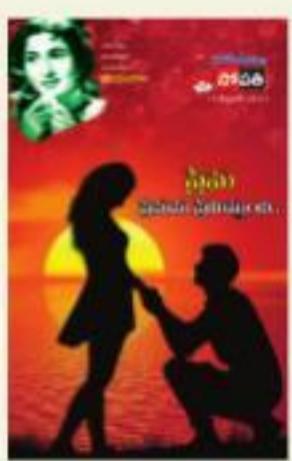

వాన్ని... (కథ) :

శృతివెన్నెల

పెట్టంటి

5

శృతివెన్నెలు
శృతిస్తుంది..
(కుర్కుష్టీ) :
కంగిరు
చక్కనిటి

9

సంస్కర్మ, అంధాసిక మార్యాద

మీథుఖాల [సంచర్యాద]

: పంచ్యం రిఖింపద్ర

12

యెతల చేసేత : - మిర్యాల

పద్మ (తాయమ్మ కరుణ) 14

నెమలీక 20

దక్కన రేడియో -

ప్రైదరాబాదు :

హాచ్. రమేష్ బాబు 22

పదకేళి 24

సమీక్షలు (కాలం వెంట
కలం, ముఖిగంటి
సుజాతారెడ్డి కథల
ప్రపంచం - విశ్లేషణలు)

25

ఈ వారం కవిత్వం
(యాది, చెట్టు వాట) 26

బాత్ కపోనీ

ప్రేమికులు - ప్రేమలు

అంతరంగం

‘ప్రేమ ప్రేమను ప్రేమిస్తుంది. ప్రేమించే ప్రేమను ప్రేమ ప్రేమగా ప్రేమిస్తుంది’ అని త్రీశీ ఓ ప్రేమ గీతాన్ని రాశారు. ‘ప్రేమ ఎంత మధురం, ప్రియురాలు అంత కలినం’ అన్నాడు మరో కవి. “ప్రేమ ఇచ్చిన ప్రేమ వచ్చును” అన్నాడు మన అడుగుజాడ మహాకవి. ప్రేమకు గుర్తుగానే భాగమతి పేర భాగ్యనగరం వెలసింది. ప్రపంచ ప్రసిద్ధ అందమైన కట్టడం తాజ్మహాల్ ముంతాజ్ పొజహోన్ ప్రేమకు గుర్తుగానే రూపుదిద్దుకుంది. స్థల, కాలాలతో నిమిత్తం లేకుండా ప్రేమ అనేది కొనసాగుతూనే వుంది. ప్రేమానురాగాలనేవి మానవ పరిణామ క్రమంలో ఏర్పడిన ఉన్నత భావనలు. ప్రేమకు త్యాగం అనేది తావిగా నిలుస్తుంది అంటారు కొందరు. ఇష్టాలు, అభీమానాలు, స్నేహాలు అన్ని కూడా ఆ తరువాతి స్థానాల్లోకి వస్తాయి.

‘నిన్ను నిన్నుగా ప్రేమించుటకు నీకోసమే కస్టిరు నించుటకు నేనున్నానని నిండుగ పలికే తోడొకరుండిన అదే భాగ్యమూ, అదే సౌభ్యమూ’ అని. ఆశయాలతో, ఆవేశములో తోడొకరుండటమే ప్రేమని కవి పాడుకున్నాడు. ప్రేమకు ఒక పవిత్రతను, ఉన్నతమైన స్థానాన్ని ఇచ్చి గొప్ప మనముల లక్షణంగా చెప్పుకుంటున్నామంటే, చాలా అరుదైనదిగా, అందటం కష్టమైనదిగా వుంటున్నదన్నది అవగాహన కాగలదు. ప్రపంచాన్ని అందులోని సకల ప్రజలనూ ప్రేమించి, వారి కోసం, వారి సౌభ్యం, బాగు కోసం కృషి చేసిన సామాజిక ఉద్యమకారులు, తాత్త్వికులు మార్కు ఎంగెల్చులు. మానవాశిష్ట మహామాన్మానున్నాను ప్రేమను కేవలం వ్యక్తం చేయటం కాక, జీవితాలను వెచ్చించి కృషి చేసిన ప్రేమైక జీవులు. ప్రేమంటే, అంకితమైన నిబధ్యత, అన్యాయం అక్రమాలపై నిరంతర పోరాటం. మనములందరినీ నిజమైన మనములుగా నిలిపే ప్రయత్నం.

అయితే ఇప్పుడు ప్రేమికులుగా చెప్పుకుంటున్న వారికి ప్రేమంటే ఏమిలో నిజంగా తెలుసా? ‘ప్రేమంటే తెలుసా నీక! తెలియందే ప్రేమించకు!’ అని పాడుకోవాలి వస్తోంది. ప్రేమికుల కోసమని ఒక రోజుండటం, అమ్మకు, నాన్నకు, భార్యకు, భర్తకు ఇలా ఒక రోజును ఏర్పాటు చేయటం అంటే, నిత్యం కొనసాగే మానవ సంబంధాల అనుబంధాలను, రోజులుగా విభజించుకోవడం అంటే మానవీయ సంబంధాలకు దూరమయ్యామనే విషయాన్ని తెలుపుతుంది. ఆ ఒక్కరోజైనా ప్రేమకు గుర్తు చేసుకోవడమన్నమాట. నిరంతర మానవ ప్రేమైక హృదయాన్ని కోల్పోయిన సందర్భమే ప్రేమికుల దినోత్సవాలు.

నేటి యువతకు, బాలబాలికలను సైతం ప్రేమ ఆనగానే సినిమాలో హారోహారోయెనలే గుర్తుకువస్తారు. సినిమా తెరలు కమ్మేస్తిన ప్రేమలే నేడున్నాయి. పాత సినిమాలలో విఫల ప్రేమలే అధికం. లైలామజ్జు, దేవదాసు పార్వతిలు ఉదాహరణలు. ఆనాటి సామాజిక కట్టుబాట్లకు, పరిస్థితికి భిన్నమైన గమనమే ప్రేమ. భూస్వామిక సమాజ ఆరంభ సామాజిక కట్టుబాట్ల నుండి పెట్టుబడిదారీ స్వేచ్ఛావ్యవస్థ లక్షణంలోంచే ప్రేమ సాఫల్యత, దానికి మద్దతు పెరిగింది. భూస్వామిక సమాజంలోనూ ప్రేమలున్నాయి. కానీ ఆధిపత్యాల అధికార కనుసన్నల్లోనే కలిసుండే బంధాలవి. ఇప్పుడు వ్యవస్థలో ఎవరికి వారు స్వాతంత్రంగా బతకగలిగి జీవించగలగటంతో ప్రేమలు కూడా సాంత నిర్ణయాలపై ఆధార పడిపోతున్నాయి.

అయితే ఇప్పుడు పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ కూడా, ద్రవ్య పెట్టుబడి చలనాలతో సంక్లోభంలో పడి ఆస్తిరమైన జీవనాలకు దారి తీసింది. దీని ఫలితంగా మానవసంబంధాలలో తీవ్రమైన మార్పులోచ్చాయి. విచ్చిన్నమువుతున్నాయి. సహజీవనాలు అసహనాలతో, వేరుపడి పోతున్నాయి. స్వల్పకాలిక సంబంధాలతో ప్రేమలు కూడా సంక్లోభాలకు లోనపుతున్నాయి. పెళ్ళి చేసుకుంటానని మోసం చేశాడని యువకుల ఇంటి ముందు అమ్మాయిలు మోనదీక్క చేయడం, అమ్మాయి నన్ను చీట్ చేసిందనే అభ్యాయిల ఆరోపణలూ మనం చూస్తున్నాము.

ఇదొక పరిణామమైతే రెండోది తనను ప్రేమించాలని లేదంటే ఎవరికి దక్కుకూడదని దాడులు, చంపటం నిత్యమైనాయి. ఇక పిల్లల ప్రేమలు నచ్చని, కులాలు నచ్చని పెద్దలు ప్రేమికులను చంపటం కులదురంహంకార హత్యలు పెరగటం ఒక విషాద సందర్భం. వీటికి తోడు మతకులతత్త్వాలు పెంచి పోషించే రాజకీయ వాతావరణం ప్రేమలకు దూరం చేస్తున్నది. మీటన్నింటినీ అవగాహన చేసుకొని యువత నిజమైన ప్రేమకు నిబధ్యంగా అంకితమవ్వాలి.

వేడి వేడి బిర్మన్

చరణం : ఓ...ఓ... వానపాములా సాగే బొజ్జు నీదిలే
ఓ కుండెడు కూరనే నీకు వండా..లే
వంద మందికీ వేసే కూడు నీకేలే
ఆ కూడుకై రేషను ఏడ తేవా.. లే
పెఱాటలులో ప్లేటుకు నాల్గే ఇడ్డీలులే
నీకైతే ప్లేటంటే ఓ ముప్పుతిక పెట్టు..లే
ఏదో వండాలి కావున, ఎంతో వెతికాను మూలనా
ఏదీ నీ ధాటికాగునో అంటూ ఏడ్చును బోరునా
కనుకే వంటిల్లంత వండివార్చి నీకు పెట్టున
కోరి కోరి కొరమీను కోద్దామనుకున్నా
నీ ఉదరం ముందర ఆ చేపే ఏపాటంటున్నా

చరణం : ఓ...ఓ... మాయ బాజార్లో భీముని బేట నువ్వేతే
నీ ఆకలికీ తీరుగా ఏమి ఇవ్వాలి
జీర్ణ కోశంలో నడిచే యంత్రమె నీదే
ఓ బూరెతో, చిలి గారెతో నీ కడ్సోం నింపాలే
దయ మరిచిన దేవుడే.... నిన్నే మలిచాడులే
దయమాలిన దేవుడికే నే నేం చేసివ్వాలే
ఏదో వండాలి కాపున, ఎంతో వెతికాను మూలనా
ఏదీ నీ నోటికాగునో తెలియక తిరిగాను జాలిగా
కనుకే పోలూటలంత ఖూళీచేసి నీకు పెటున (వేడి వేడి బిర్మానీ)

‘30 రోజుల్లో ప్రేమించడం ఎలా?’ దిత్తంలోని
‘నీలి నీలి ఆకాశం’ వొటుకు పేరడి.
రచన చంద్రబోన్.

- డా.బి.బాలకృష్ణ, 9948997983

కడవటి భార్య నుండి

వెన్న కరిగి నేయి అయినట్లు
అంధకారం కరిగి కాంతి అయినట్లు
నీ ఉనికి కరిగి జీవితమోతావు
దుఃఖం కరిగి ఆనందానివీ
భయం కరిగి ప్రేమవీ
తెలియనిది కరిగి జ్ఞానానివీ అవుతావు

పక్షి ఎగిరిపోయిన ఖూళీలో
పక్షిని కలగన్న ఆకాశం మిగిలే వుంటుంది
పూవు రాలిపోయిన కొమ్మ చివర
పూవుని కలగన్న గాలి వలయాలు తిరుగుతుంది
కల మాయమైన కారు చీకటిని
కలగనేవాడు కొగలించుకుని నిద్రిస్తాడు

ప్రపంచం చెరిగిపోయన కడపటి ఖాళీని
ఎప్పుడూ, ఎక్కుడూ లేనిది
ఎన్నడూ విడువక పట్టుకుంటుంది

లేనిదానిని ఉన్నది ప్రేమించినట్టే
ఉన్నదానిని లేనిది పొదువుకొని వుంటుంది
వెలుగూ, చీకటీ అనే పేర్లు తప్ప
ఛాయలు మార్చుకొంటున్న ఆకాశం ఒకటే

ఏవో కాలాల లోపల తడిశాక
ఏవో దేశాల వెంబడి తడుముకొన్నాక
వెర్రిగా ఏడ్చ్చాక, నవ్వాక, ఎదురు చూసాక
నిన్ను నువ్వే లాలనగా ఓదార్చుకొన్నాక
అకస్యాత్తుగా తెలుస్తుంది
ఎప్పుడూ, ఇక్కడే ఇలానే నిండుగా ఉన్నావని

- బివి ప్రసాద్, 90320 75415

సోపతిష్ట మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.comకు పంపించండి.

రామచంద్రం రిటైర్డ్ టీచర్. ఇంటి బయట కుర్చీలో కూర్చొని టీ తాగుతూ పేపర్ చదువుతున్నాడు. అప్పుడే సెల్ ఫోన్ మోగింది. అధ్యాలు సవరించుకుని చూసాడు. కొడుకు కిరణ్ నుంచి కాల్.

ఫోన్ తీసి ‘ఆ చెప్పురా... అంత బాగేనా’ అన్నాడు వఱకుతున్న స్వరంతో.

కిరణ్ బాధగా ఏదీ చెప్పుకుండా “నాన్న... నువ్వు అర్జుంట్ గా రావాలే “అన్నాడు.

ఆ మాటలకు తండ్రి కంగారుగా “ఎందుకురా... ఏమైంది” అడిగాడు.

ఎప్పుడు వున్నదే అన్నటుగా “ఏ.. మీరు రండి. వచ్చినంక చెప్పుత. వీలైతే ఇప్పుడే బయలు దేరండి..” చెప్పాడు.

ఏమై వుంటుండా అని ఆలోచిస్తూ ‘ఆ సరేరా’ అని ఫోన్ పెట్టేసాడు రామచంద్రం. కాసేపు అలాగే కూర్చొని ఆలోచించి ఏం అర్థం కాక అక్కడి నుంచి లేచి ‘లక్ష్మీ’ అని పిలుస్తూ లోపలికి వచ్చాడు.

వంట చేస్తున్న లక్ష్మీ భర్త పిలుపుకి ‘చెప్పుంది’ అంటూ బయటకు వచ్చింది.

“కిరణ్ ఫోన్ చేసిందు. ఏమయిందో తెలివదు. ఏదో బాధలో ఉన్నట్టున్నాడు. నన్ను రమ్మన్నాడు” చెప్పాడు.

“అయ్యో ఏమైంది” కంగారుగా అడిగింది లక్ష్మీ.

తొందరగా వెళ్లాలి అన్నట్టు ‘వెళ్లే గానీ తెలియదు’ అంటూ గాబరగా లోపలికి వెళ్లాడు. అతను రెడీ అయి వచ్చేలోపు టిఫిన్ రెడీ చేసి పెట్టింది లక్ష్మీ.

భర్త రాగానే వడ్డిస్తూ “ఏమయుంటది.. ఎందుకు ఇంత జెట్టున రమ్మన్నాడు” అడిగింది.

ఏదో ఆలోచిస్తూ “ఏమో నేను అదే ఆలోచిస్తున్న. మనవడి గురించే కావొచ్చు. నువ్వేం పరేశాన్ గాకు. ఏదో చిన్న గొడవ అయుంటది. నేను పొద్దు గూకే వరకు వత్త.” చెప్పి చేయి కడుక్కొని ఔటికి వచ్చాడు.

“మీరొక్కరే ఎట్లపోతరు. తోడుగా నేను రానా” అడిగింది లక్ష్మీ.

వద్దని చెప్పి బస్టాండ్కు వెళ్లి కరీంనగర్ బస్సు ఎక్కి కూర్చొన్నాడు రామచంద్రం. బస్సు కదిలింది. బస్సుతో పాటూ అతనిలో ఆలోచనలూ కదిలాయి. తన కొడుకు గురించి సరిగ్గా చదవకుండా అతడు పెట్టిన బాధల గురించి ఆలోచనలో పడ్డాడు.

రామచంద్రం గడితం బోధించే స్వాల్ఫ అసిస్టెంట్

నారీ... నాన్నా...

- శృతి వెన్నెల పెద్దింటి,

టీచర్. రిటైర్డ్ అయ్యాడు. అతనికి ఒక్కడే కొడుకు కిరణ్. కిరణ్ను బాగా చదివించి గొప్ప ప్రయోజకుడిని చేయాలని చిన్నపుటి నుంచి ఎన్నో కలలు కనేవాడు. కిరణ్ కూడా తండ్రి మాట కాదనే వాడు కాదు. బాగా చదివేవాడు. కొడుకును డాక్టర్ చేయాలి అని రామచంద్రం కోరిక. ఆ విషయమే కొడుకుతో పదవ తరగతి పాస్ కాగానే చెప్పాలి అనుకున్నాడు. అలా కిరణ్ పదవ తరగతి మంచి మార్గులతో పాస్ అయ్యాడు.

ఒక రోజు లక్ష్మీ రామచంద్రం కిరణ్ ముగ్గురు భోజనం చేస్తున్నారు. రామచంద్రం కొడుకుతో “కిరణ్ నేను డాక్టర్ అవ్వాలి అనుకున్న రా. కాని కాలేకపోయిన. నువ్వుయినా డాక్టర్ అవ్వాలిరా. ఎంత ఖర్చుయినా సరే నిన్ను డాక్టర్ చదివిస్తా..” కొడుకు ఒప్పుకుంటాడనే ధైర్యంతో చెప్పాడు రామ చంద్రం.

కిరణ్ అదేదో జోక్కలా నవ్వి “నేను డాక్టర్ అవడం ఏంటి నాన్న... నాకు సైన్స్ అంటే అసలు నచ్చదు. ఆ బోమ్మలు వేయడం అసలే రాదు. నేను ఎంపీసి తీస్తుంట” చెప్పాడు.

రామచంద్రం కొడుకు మాటలకు మొదటిసారిగా ష్టక్ తిన్నాడు. వెంటనే సర్దుకుని చిన్నగా నవ్వి ఏదో ఒకలా నచ్చ చెప్పాలనుకుని “అది కాదురా... కుటుంబంలో ఒక డాక్టర్

ఉంటే ఎంతో మంచిది. ఏ సమయం వచ్చినా దైర్యంగా ఉంటది. అది నువ్వే ఐతే మన కుటుంబానికంతటికి అసరా. నీకు తెలుసా.. సమాజానికి ఎంతో కొంత సేవ చేయ్యాలంటే అది డాక్టర్ వల్లనే సాద్యం” అన్నాడు.

“సమాజానికి సేవ చేయాలంటే సవాలక్క జాబులుంటయి. అయినా చెప్పిన గదా.. నాకిష్టం లేదని. నాకూ కొన్ని ఇష్టాలుంటయి..” కచ్చితంగా అన్నాడు కిరణ్.

రామచంద్రం అయోమయంగా భార్య వైపు చూసాడు. మారన్నం వడ్డిస్తూ “నాన్న చెప్పేది ఒకసారి వినురా... డాక్టర్ ఐతే నీకు ఎంతో విలువ ఉంటది కదా” చెప్పింది లక్ష్మి.

ఇధరు అలాగే అనేసరికి చిరాకుతో “కాని నాకు ఇష్టం లేదమ్మా.. పీజ్. నాకు నచ్చింది నన్ను చదువుకోనివ్వండి” అన్నాడు.

తల్లికి కోపం వచ్చింది. “ఏంతూ నీ ఇష్టం. అది మాత్రం చదువు కాదా.. ఏంది. చెప్పింది విను. అప్పుడే అంత పెద్దోడివైపోయనవా..” అన్నది.

కిరణ్ కోపంగా చూసాడు.

“మరి ఇది మాత్రం చదువు కాదా ఏందీ.. థూ.. నీయవ్వ,” అంటూ తినకుండా మధ్యలోనే ప్లేట్లో చేయి కడిగి వెళ్లిపోయాడు. ఇధరూ బాధగా నమ్మలేనట్టుగా ఒకరిమొఖాలు ఒకరు చూసుకున్నారు.

“ఏంటండి.. ఎన్నడూ లేనిది వాడిలా మాట్లాడుతున్నడు. ఆ వాను గాడే చెప్పినట్టున్నడు” బాధగా అడిగింది లక్ష్మి.

బాధగా “ఏం చేద్దాం వానికి ఇష్టం లేదంట” చెప్పాడు రామచంద్రం.

అర్థం కానట్టుగా “అదేంటండి మీరూ అలాగే అంటరు. ఇష్టం లేదు అంటే ఎలా. ఒప్పించాల్సిందే” చెప్పింది లక్ష్మి.

రామచంద్రం చేయి కడుక్కుంటూ “ఇష్టం లేదు అని అంత గట్టిగ చెప్పినంక ఇంకేం చేస్తం చెప్పు లక్ష్మి.. గుర్తాన్ని నీళ్క దగ్గరికి తీసుకపోతం గనీ నీళ్కను తాగిస్తమా.. ఇది అంతే” చెప్పి లేచాడు.

భర్త ఎంత బాధ పడుతున్నాడో అర్థం అయింది లక్ష్మికి. కిరణ్ ను ఎలాగైనా ఒప్పించాలనుకుంది. లేచి దైనింగ్ పేబుల్ సర్ది లోపలికి వెళ్లింది. లక్ష్మికి వదిలేయ అని చెప్పాడు కాని రామచంద్రం మాత్రం వదలలేకపోయాడు. కొడుకు గురించే ఆలోచిస్తూ వచ్చి సోఫాలో కూర్చున్నాడు.

‘నా కొడుకును డాక్టర్ చేయాలని ఎంతో కోరుకున్న. అప్పటి పరిస్థితిలో చదివించే వాళ్ళ లేక దొరికిందే బంగారం అనుకోని టీచర్ అయిన. కనీసం వాడైనా డాక్టర్ అపుతడనుకున్న. ఎంత కష్టపడ్డా సరే వాడిని డాక్టర్ చేయాలి అనుకున్న. కానీ వీడేంటీ.. ఇలా అంటున్నడు’ అనుకుంటూ తనలో తానే బాధపడ్డాడు రామచంద్రం.

అన్నం తినకుండా వెళ్లిన కిరణ్ తన గదిలో అటు ఇటు తిరుగుతూ ‘ఏంటి.. నాన్న డాక్టర్ అవ్వాలే అనుకోని కాలేదు. దానికి ఇప్పుడు నన్ను డాక్టర్ చదువుంటడా.. నాకు ఇష్టం ఉండాలే కదా. తనకు అప్పుడు డాక్టర్ అవ్వాలి అని ఎట్ల

ఉందో ఇప్పుడు నాకు ఇంజనీర్ అవాలి అని అట్ల ఉంది. అది అర్థం చేసుకోరేంటి. అమ్మ కూడా నాన్నకే సపోర్ట్ చేస్తది. నాకెందుకు సపోర్ట్ చేయది. వాళ్ళ అభిప్రాయాలు నామీద రుద్దుతరేందీ.. రేపు పొద్దున ఎలాగైనా నాన్నని ఒప్పించాలి’ అనుకున్నాడు.

తెల్లారింది. లక్ష్మి టీ టిఫిన్ తీసుకోని వచ్చి దైనింగ్ పేబుల్ పైన పెట్టి కిరణ్ ను రామచంద్రంను పిలిచింది. తండ్రికి ఎదురవ్వాలి అంటే దైర్యం చాలలేదు కిరణ్ కి. కొడుకు మొహం చూడాలి అంటే చిరాతేసింది తండ్రికి. ఇధరు మొహం కిందకు వేసుకోని ఒకరికి ఒకరు సంబంధం లేదు అన్నట్టుగా తింటున్నారు. అది చూసి లక్ష్మి ఇధరు నిన్నటి సంఘటన నుండి బయట పడలేదని గుర్తించింది.

“చదువు గురించి ఏం

ఆలోచించినవరా..” మెల్లిగా అడిగింది కొడుకుని తల్లి.

చెప్పాలా వద్దా అన్నట్టుగా తడబడుతూ “చెప్పిన గదమ్మా.. ఎంపీసీ తీసుకుంటనని. ఎన్ని సార్లు చెప్పాలె” అన్నాడు.

ఆశగా ఎదురుచూస్తున్న ఇధరికి అతని నిర్లయం మారదని తెలిసిపోయింది. ఒకరినొకరు బాధగా చూసుకున్నారు. ఏదో అనాలనుకుంది లక్ష్మి. కాని తినకుండా మధ్యలోనే వెళ్లిపోతాడని భయపడి మానుకుంది.

ఎవరూ ఏం మాట్లాడలేదు. కిరణ్ తిని వెళ్లిపోయాడు.

లక్ష్మి భర్త దగ్గరికి వెళ్ళి “ఏంటండి మీరేం మాట్లాడలేదు” అడిగింది.

రామచంద్రం దిగులుగా “ఏం మాట్లాడాలె. వానికి ఇష్టం వచ్చింది చేసుకుంటనని అంత కచ్చితంగా చెప్పిండు గదా. చేసుకోని ఇంకేంది” అన్నాడు.

అలా కాదని మెల్లిగా సముదాయస్తున్నట్టుగా “అట్లని వదిలేయలేం గదా.. పిల్లలకే తెలుసండీ.. అంతా వాడిప్పుడు పద్మాలుగేండ్లు.. మంచి చెడ్డలు నిర్లయం తీసుకునే వయసెక్క డిది చెప్పు. మనమే బలవంతంగానైనా ఒప్పించాలె” అన్నది.

“మన మాట కొంతనన్నా వినాలె గదా.. గట్ల మొండికేసి మాట్లాడితే ఏం జేస్తుం.. అసలే రోజులు బాగ లెవ్వు.. వాడు అలిగి ఎటున్నటే యాడ దేవులాడుతం. నలుగురు మన్నే అంటరు..” అన్నాడు రామచంద్రం.

నిదానంగా “అట్లని వదిలి పెడితే వాని పూయచర్ ఎట్లచెప్పు.. ఇప్పుడు పిల్లలు అందరు ఇంజనీర్ కే పోతును. ఇప్పుడే జాబులు దొరకడం కష్టంగా ఉంది. ముందు ముందు అసలే ఉండదు” వివరంగా చెప్పింది.

“ఏమోలే మన అదృష్టం ఎట్లుంటే గట్లయితది. మన ప్రయత్నం మనం చేద్దాం..” చెప్పాడు.

అక్కడ గదిలో కిరణ్ బాధగా కూర్చున్నాడు.

“ఏమైందిరా.. గట్ల కూసున్నప్ప.. ఆ..” అడిగింది తల్లి.

కిరణ్ బాధగా “ఏమోనమ్మ.. నాన్న మాట్లాడకుంట ఉంటే నాకు భయమయితంది. ఏడుపొన్నంది” బాధపడ్డాడు.

తల్లి ఓదార్పుగా తలపై చేయి వేసి “అట్లనుకుంటే నాన్న

మాటే వినచ్చు కదరా...” అడిగింది.
తల్లిని చూస్తూ “అది కాదమ్మ.. నువ్వే చెప్పు. నాన్నకి డాక్టర్ గావాలనే కోరిక ఉన్నట్టు నాకూ ఇంజనీర్ గావాలనే కోరిక ఉంటది గదా... అది అర్థం చేసుకోరెంది” ఆవేదనగా అన్నాడు.

కొడుకు మాటలను బట్టి మారుతాడన్న ఆశ కనిపించేదు లక్ష్మికి. కొద్దిసేపు ఇద్దరు అలాగే కూర్చున్నారు. తల్లి ఏదో చెప్పబోతుంటే ‘నాకు తెలుసు. నువ్వు నాన్నకే సపోర్ట్ చేస్తవు నాకు చెయ్యమని’ అంటూ వెళ్లిపోయాడు.

“టికెట్... టికెట్ తీస్తోండి... ఎక్కుడికెళ్లాలి” అడిగాడు కండక్కర్.

ఆ మాటలకి ఆలోచనల్లోంచి తెరుకున్నాడు రామచంద్రం.

“ఆ.. కరీంనగర్” అంటూ జెబులోంచి యాభై రూపాయలు తీసి ఇచ్చాడు. కండక్కర్ టికెట్తో పాటు చిల్లర తిరిగి ఇచ్చాడు.

రామచంద్రం అదే బాధలో ఉన్నాడు. ‘నా జీవితం ఒక అద్దాలమేడ. బైట నుండి చూస్తే అద్యుతంగా కనిపిస్తుంది. లోపలికి వచ్చి చూస్తే కదా అందులో ఏముందో తెలిసేది. అందరు జాబ్ ఉంది. ఒక కొడుకు.. అదృష్టవంతుడు అనుకుంటరు. ఆ జాబ్ వల్ల వచ్చే చాలీచాలని జీతం కొడుకు వల్ల పడే బాధలు ఎవలకు తెలుసు. వృత్తి పరంగా నేను ఎందరికో మార్గదర్శి అయిన. వ్యక్తిగతంగా పది మందికి ఆదర్శం అయిన. బైటికి వెళ్లే నా సలహాల కోసం ఎదిరి చూసే వాళ్లంటారు. అలాంటిది నా కొడుకుకి మంచి భవిష్యత్తు ఇవ్వలేక పోయిన. మంచి వ్యక్తిత్వం ఇవ్వటంలో ఓడిపోయిన.’ అనుకుంటూ మళ్ళీ గతం తాలూకు ఆలోచనలో పడ్డాడు.

కొడుకు పట్టబట్టి చెప్పినా వినకుండా ఎంపీసి తీసుకున్నాడు. తర్వాత నా ఇష్టం నా వ్యక్తిత్వం అంటూ పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పి ఇంజనీర్లో చేరాడు. ఒక రోజు రాత్రి పది దాటింది. కొడుకు ఇంకా ఇంటికి రాలేదు. కొడుకు కోసం కంగారుగా ఎదురు చూస్తున్నాడు రామచంద్రం. టైం ఒక్కటి దాటింది. ఇంకా రాలేదు. ఎప్పుడైనా ఆరించి పరకు వచ్చే వాడు. ఎంత లేటయినా తొమ్మిది వరక్కతే తప్పక వచ్చేవాడు.

“ఇంకా రాలేదు ఎందుకు.. ఎల్లెనా వెళ్లనని చెప్పిండా” అడిగాడు.

లక్ష్మికి ఏదో భయమేసింది. “పొద్దున కాలేజీకి వెళ్లాడు అంతే ఇంకేం చెప్పలేదు” అన్నది.

ఇద్దరికి భయం వేసింది. టైం రెండు దాటింది. గేట్ చప్పడయింది. ఇద్దరు అటువైపు చూసారు.

“ఓకే రా.. రేపు కలుద్దాం. బాయ్ రా గుడ్ నైట్” ఎవరికో చెప్పున్నాడు కిరణ్.

రామచంద్రం వాళ్లను చూసాడు. రెండు బైక్లల మీద ఐదుగురు కిరణ్ వయసున్న పిల్లలు వున్నారు. ఏదో కామెంట్స్ చేస్తూ నవ్వుకుంటూ వెళ్లన్నారు. కిరణ్ ఏదో పాట పాడుతూ గంతులు వేస్తూ లోపలికి వచ్చాడు.

“ఎక్కుడికి వెళ్లావురా” అడిగింది లక్ష్మి.

కిరణ్ నిర్లక్ష్యంగా “ఫ్రెండ్స్‌తో పార్టీకి వెళ్లానమ్మా” తూలుతూ అంటూ తన గదిలోకి వెళ్లిపోయాడు.

రామచంద్రం ఏం మాట్లాడకుండా వెళ్లి పడుకున్నాడు.

లక్ష్మి భర్త దగ్గరికి వెళ్లి దిగులుగా “ఈ మధ్య వాడి వాలకం ఏం బాగ లేదండి. ఎప్పుడు ఫ్రెండ్స్ అంటూ పార్టీలంటూ తిరుగుతున్నదు” చెప్పింది.

లేచి కూర్చొని “చెప్పుతున్న.. ఎంత చెప్పినా వింటలేదు. గట్టిగ చెప్పితే అలుగవట్టే.. చూద్దం.. జాగానే చదువుతున్నాడు గదా..” చెప్పాడు.

అంతే దిగులుతో “నేను

అలాగే అనుకున్న కాని ఈ మధ్య వాడు కాలేజీకి వెళ్లేదని మెస్సీజ్ వచ్చింది. ఎందుకు అని అడిగితే నిర్లక్ష్యంగా సమాధానం చెబుతుండు.. తాగుతున్నట్టు అనుమంగా కూడా ఉంది. ఇట్ల

వదిలేస్తే ఎట్లండీ” అన్నది.

ఆ మాటలు విన్నాక రామ చంద్రంకి భయం వేసింది. భయంతో తన మనసులోనే “రోజులు బాగ లేవు. యువత ఎట్ల తయారవుతుంది. ఎంజాయ్ అంటూ తిరుగుతుప్పు. గతంలో అనుభవం లేదు. ప్రస్తుతం పైన బాధ్యత లేదు. భవిష్యత్తు మీద ఆలోచన లేదు. అదే జీవితం అనుకుంటుమ్రు.” అనుకున్నాడు.

లక్ష్మి దిగులుగా “ఎమైంది.. నా మాటలు వింటున్నరా” అడిగింది.

ఆ పిలుపుకి ఆలోచనలో నుండి తెరుకొని “ఆ అదే ఆలోచనున్న రేపు ఒకసారి వాడితో మాట్లాడుత” అన్నాడు.

లక్ష్మి వెళ్లి పడుకుంది. రామచంద్రం ఆలోచనున్నాడు.

తెల్లారింది. ఆరోజు ఆదివారం. పొద్దున రామచంద్రం పేపర్ చదువుతున్నాడు. లక్ష్మి వంటగదిలో ఏదో పని చేస్తుంది. కిరణ్ అప్పుడే లేచి వచ్చి టీవీ పెట్లుకొని తండ్రి పక్కనే కూర్చున్నాడు.

రామచంద్రం పేపర్ మలుస్తూ “అరేయ్.. పొద్దున లేచి ఆ టీవీ చూడకుంటే ఈ పేపర్ చదువచ్చు కదా.. కొంచం బైట సమాజం ఎలా ఉందో తెలుస్తుంది” చెప్పాడు.

రిమోట్టో ఛానెల్ మారుస్తూ “సమాజం ఎలా ఉందో బైటికి వెళ్లే తెలుస్తుంది.. పేపర్లో కాదు..” చెప్పి వెంటనే “అమ్మ టీ తీసుకరా బైటికి వెళ్లాలి” చెప్పాడు.

చిరాగ్గా పేపర్ పక్కన పడేసి “ఈ రోజు ఎట్లువ్వు రా.. కాలేజీ లేదుగా” అడిగాడు.

విసుగ్గా లేచి “అబ్బు నాన్న.. సన్ను కొంచెం ఎంజాయ్ చేయని. రోజు కాలేజీకి వెళ్లేది. ఈ రోజు ఫ్రెండ్స్ తీరిగొస్తా” అంటూ లేచాడు. రామచంద్రం కొడుకు వైపు విచిత్రంగా చూసాడు.

కిరణ్ బైటికి వెళ్లు “వీళ్లేపుడు మారుతరో ఎమో. ఎప్పుడు చూడు చదువు, కాలేజీ, సమాజం, భవిష్యత్తు అని

మాట్లాడుతరు. వారానికి ఒక్కరోజు వస్తుంది. ఆ రోజు కూడా నన్ను ఎంజాయ్ చేయనివ్వరా. ఇంకెప్పుడు ఎంజాయ్ చేస్తమ్. బీటెక్ ఐపోయినంక జాబ్, ఆ తర్వాత ఫ్యామిలీ, రెస్సాన్సిబిలిటీన్ ఎన్ని ఉంటయ్. ఏదేమైనా సరే ఇప్పుడే బాగా ఎంజాయ్ చేయాలి” అనుకుంటూ ప్రఫండ్ ఇంటికి వెళ్లాడు.

రామచంద్రం అలాగే కూర్చున్నాడు. లక్ష్మీ టీ తీసుకొని వచ్చింది. కొడుకు గురించి అడిగింది. టీ తీసుకుంటూ విషయం చెప్పి “ఇదీ వాడి వాలకం. ఏం అడిగినా ఇలాగే జవాబు చెప్పున్నాడు. ఈ మధ్య నా మీదికి మర్పవడుతున్నడు. ఇలాంటి వాడికి ఏం చెప్పం”

అంటూ బాధపడ్డాడు.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. కిరణ్లో మార్పులేదు. అడిగితే ఎంజాయ్ అంటున్నాడు. యూట్ అంటున్నాడు.

కొడుకు బాధను మనవడి తిరుగుళ్ళను చూడలేక ఓసారి రామచంద్రం తండ్రి అతడిని కూర్చోబెట్టుకుని చదువు గురించి, చదువుకోవడం వల్ల లాభం గురించి చెప్పి ఐదేండ్లు కష్టపడి చదివితే యాభై ఏండ్లు సుఖపడతావని చెప్పాడు. కిరణ్ ఎగతాళి చేసాడు. ముసలి ఆలోచనలు అని కొట్టి పారేసాడు. తనకు ఏం చెయ్యాలో ఎప్పుడు చదువాలో తెలుసని మరోసారి ఇలా నీతులు చెప్పాడని పోచ్చరించాడు.

ఓ రోజు లక్ష్మీ బాధగా “వాడిలా తయారవుతాడనుకోలేదు” అన్నది.

“వాడు మన చెయ్యి జారి పోయిండు లక్ష్మీ. మన అభిప్రాయాలు వాడి మీద రుద్దలేదు. చదువు విషయంలో వాని ఇప్పానికి వదిలేసినం. కనీసం వాడు ఇష్టపడి తీసుకున్న కోర్చుయినా చక్కగా చదువోచ్చు గదా.. చదువును పూర్తిగా పక్కన పెట్టిందు. ఇప్పుడు మనం ఏం చెప్పినా వినేలా లేడు. మన బాధ వాడికి ఇప్పుడు అర్థం కాదు. రేపు వాడి పిల్లలు ఇట్లనే చేస్తే అప్పుడు అర్థమవుతుంది” అంటూ బాధపడ్డాడు.

ఒక్కసారిగా కిటికీలోంచి చల్లని గాలి వీచింది. గతం లోంచి తేరుకుని కిటికీ బైటికి చూసాడు రామచంద్రం. బన్ను కోదురుపాక బ్రిట్జి పైన ఉంది. చుట్టూ నీళ్లు. ప్రశాంతమైన వాతావరణం. ఒక నిమిషం పాటు అలాగే చూస్తుండి

పోయాడు. బన్ను బ్రిట్జి దాటింది. నీళ్లు వెళ్లిపోయాయి. ప్రశాంతత వెళ్లిపోయింది. మళ్లీ గుండె బరువెక్కింది.

ఎంతో ప్రయోజనుడు అవుతాడు అన్న కొడుకు బీటెక్ ఐపోయాక ప్రౌదరాబాద్లో ఆఫిన్సల చుట్టూ తిరిగి కొన్ని రోజులు పది వేలకు సాప్ట్వేర్గా చేసి ఆ జీతంతో బతకడం నావల్ల కావడం లేదని ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. అప్పటికే పెళ్లయింది. ఓ కొడుకు. ఖాళీగా తిరుగుతుంటే మాడలేక కరీంనగర్లో చిన్న షాపు పెట్టించి నెలనెలా తనే డబ్బులు పంపిస్తున్నాడు.

“ఆ... రాం నగర్... కరీం నగర్...” అంటూ అరిచాడు కండక్టర్. బన్ను ఆగింది. రామచంద్రం దిగాడు. అక్కడి నుండి టంకర్ దాటి కొంచెం ముందుకు వెళ్లి సందులోకి వెళ్తే కొడుకు కిరాయి వున్న ఇల్లు వచ్చింది. రామచంద్రం లోపలికి వెళ్లాడు.

కిరణ్ సోఫాలో రెండు మోచేతులను మోకాళ్ళపై పెట్టి వేళ్తో తల పట్టుకొని కూర్చున్నాడు. పక్కనే మనవడు నవీన్ ఎదో కోపంతో ఉన్నాడు. ఆ దృశ్యం చూస్తుంటే ఓరోజు తను అలాగే కూర్చున్నది గుర్తుకు వచ్చి అలాగే నిలబడ్డాడు రామచంద్రం.

కిరణ్ బీటెక్ ఐపోయినా అలాగే ఎంజాయ్ అంటూ తిరుగుతున్నాడు. ఏమైనా అంటే కంపెనీలకి అపై చేశా. రేపో ఎల్లుండో పిలుస్తారు అంటున్నాడు.

ఒక రోజు కొడుకు బైటికి వెళ్తుంటే కోపంగా “ఎక్కడికిరా..

రోజు ఇదే తిరుగుడా.. ఇగనన్నా లైఫ్లో సెటీల్ అవ్వవా” గట్టిగా అడిగాడు రామచంద్రం.

కోపంగా “ఎందుకు సెటీల్ అవను. మొన్నునే కదా బీటెక్ ఐపోయింది. ఇంకా మన్స్ టైం ఉంది.” అన్నాడు కిరణ్.

రామచంద్రం ఎదో అనబోతుంటే అవేశంగా “అవన్నీ నాకు తెలుసు...

ఎవరేం సలహా ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు..” అని పక్క నుండి వెళ్లిపోయాడు. కొడుకు ఏమైపోతాడో అన్న బాధతో ఆరోజు తన తండ్రితో బాధను చెప్పుకుంటూ ఇలాగే కూర్చున్నాడు. అదిప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది.

“రండి మామయ్ అక్కడే నిలబడ్డరు” లోపలి నుండి పిలిచింది కోడలు రమ.

ఆ మాటలకు తిరిగి చూసాడు కిరణ్. లేచి “రండి నాన్న” అన్నాడు. తాతను చూసి నవీన్ మొహం తిప్పుకున్నాడు.

రామచంద్రం వెళ్లి కొడుకు పక్కన కూర్చున్నాడు. కిరణ్ బాధగా “చూడు నాన్నా.. నేను బైటికి తీసుకుని డాక్టర్ చదువుమన్న. కాదు ఆర్ట్ర్ తీసుకుని గ్రూప్స్ ప్రైవేట్వుతానన్నడు. బాగా చదివితే చాలని సరే అన్న. ఇప్పుడు బియ్యెలోనే ఫేలయిండు. సరే చదువుకోరా అంటే కాదని ఏదో బిజినెస్ చేస్తుండు. ఇదేందిరా అంటే నాకూ ఇప్పాయిప్పాలుండవా అంటున్నడు. చెప్పితే వినక నేనే చెడిపోయిన. కనీసం విడయినా చదువుకుని బాగుపడత డంటే ఇదీ పద్ధతి” చెప్పాడు.

రామచంద్రం మనవడిని దగ్గరకు తీసుకుని ‘ఇప్పాలు ఉండడంలో తప్పులేదురా.. కానీ

మిగతాది 17లో..

ప్రేమ ప్రేమకు ప్రేమస్తండ..

ప్రేమకుల రోజును ఎందుకు జరువుకుంటాం

ప్రేమ..

రెండు హృదయాల స్వందన..
ఒక జీవితానికి అల్లుకునే బంధం.. రెండు
మనసులతో పెనువేసుకున్న అనుబంధం... నిర్వచనలేని అద్వాతీయమైన
అనుభూతి.. అమృతతుల్యమైన ప్రేమను ఆస్వాబిస్తేనే తెలుస్తుంది... అలాంటి ప్రేమకు..
ప్రేమికుల కోసం ప్రత్యేకించి ఉన్న బి ప్రేమికుల రోజు.. ఆ రోజు ప్రత్యేకతతో పాటు, ప్రస్తుత
సమాజంలో ప్రేమ అంటే ఎలా ఉంది.. ఎలా ఉండాలో చెప్పా.. ప్రేమించి పెద్దలను ఒప్పించి
పెళ్ళి చేసుకున్న జంటల మనోభావాలు, అర్థం చేసుకుంటూ ఆచరణలో ఆదర్శంగా
నిలుస్తున్న వారి అనుభవాలతో పాటు ఇరు కుటుంబాలతో వారు కొనసాగిస్తున్న
బంధాలను, పెళ్ళి తర్వాత కూడా ప్రేమగా చిగురించిన వారి అభిప్రాయాలు
సాశపత్రితో పంచుకున్నారు. అంతేకాదు, నేటి ప్రేమల గులించి,

ప్రతి
ఏటా ఫిబ్రవరి 14

వస్తూ వుంటుంది. యువ
ప్రేమికుల్ని పలుకరిస్తుంది.
హిందూ మత ఛాందన శక్తులు
పార్కుల వెంట, ప్రేమికుల వెంటపడి
దౌర్జన్యంగా పెళ్ళిళ్ళు చేయడం దాడులు చేయడం వేధింపులు
సాధింపులు ఈ దేశంలోనే జరగటం విషాదం. బాధాకరం.
మరో వైపు మార్కెట్ శక్తులు కోట్లలో వ్యాపారం చేస్తున్నారు.
ఒక వైపు కులాంతర మతాంతర వివాహాల్ని ప్రోత్సహించాలి.
స్వకుల వివాహాల కంటే వర్షాంతర వివాహాలే మిన్న అంటూ

పెళ్ళిళ్ళ గులించి, పిల్లల భవిత గులించి
వాళ్ళేమంటున్నారో
చూడాం....!!!

- తంగిరాల చక్రవర్తి

9393804472

ప్రజాతంత్ర

ఆభ్యుదయ

శక్తులు

అహారపం కృషి

చేస్తున్నాయి.

కులాంతర

వివాహాలు

చేసుకొన్న

వారికి ఉపాధి

- రక్షణ

ప్రభుత్వాలు

కల్పించాలనే

డిమాండు

ముందుకొచ్చింది. మరోవైపు

పరువు హత్యలు ప్రేమికులపై

దాడులు జరుగుతున్నాయి. ఇది విషాదం...

[ప్రేమించలేదని మహిళలపై దాడులు ఖండించాలి.

అపరిపక్వత, ప్రేమపై అవగాహనలేమి ఈ ఉన్నాదానికి
కారణాలు....

ఈ వ్యవస్థ మనముల్ని మనసు లేని మార్కెట్మయం
చేసినా.. సృష్టి ఉన్నంతకాలం 'ప్రేమ' స్త్రీ పురుషుల మధ్య,
అనురాగం చిగురిస్తూనే వుంటుంది. ఇది సహజాతంగా

జరుగుతుంది. మకరండం తుమ్మెదను ఆకర్షిస్తుంది. పడిలేచే సముద్ర కెరటం తీరం తాకాలనే ఉబలాటంతో ఆటుపోటులకు గురవుతుంది. చిగురించే మొక్క భానుడి కాంతి కిరణాలకు ఆకర్షితమవుతుంది. వంద్రుని చూసిన కలువలూ, సూర్యుని చూసిన తామరలు వికసిస్తాయి. శ్రీ పురుషుల్లో (ప్రేయసి ప్రియుల్లో) ప్రేమ అనే అయస్యాంత శక్తి ఆకర్షింపజేస్తుంది. ఈ ఆకర్షణ లో కులం, మతం, దేశం, దనం, [ప్రాంతం, వయస్సు తేడాలు, హౌదాలు... కూల్చివేయబడతాయి. హద్దులు సరిహద్దులు చెరిపి వేస్తాయి. టీనేజ్ ప్రేమలు.. అందరికీ అనుభవైక వేద్యమే.. (ప్రేమ ఆకర్షణలకు తేడాలు తెల్పుసోహలి) పురాణాలు ప్రామాణికత ప్రశ్నార్థకమే అయినా... అలనాటి రామాయణ కథా నాయకుని రాముని ముత్తాత అజమహరాజు తన భార్య శవంపై బడి సహగమనం (ప్రతి సహగమనం) చేసాడు(ట)? ఇక తారచంద్రల (ప్రణయం... చరిత్ర కథల్లో సారంగధర కథలు.. ఎన్నో.. సలీం అనార్కీ' ప్రేమ ఎప్పటికీ అజరామరమే. ప్రేమ గురించి చెప్పేంత కాలం లైలా మజ్జు దేవదాసు పార్వతి రోమియో జూలియట్ లాంటి కథలకు కొదవలేదు.. జీవితం విలువైనది. అందమైనది.

యువ లోకాన్ని ప్రేమ సాగరంలోకి దించిన వాలెం“టైస్” క్రీ.శ.3వ శతాబ్దిలో అంటే క్రీ.శ.269 సంగాలో రోమలో

వాలెంటైన్ అనే మతగురువు ఉండేవాడు. ఆయన రోమచక్రవర్తియైన పొరుగు దేశాలతో యుద్ధాలు చేసేవాడు. అపరిమిత రాజ్య విస్తరణా కాంక్షాపరుడైన క్లాడిమన్ తరచు పొరుగు దేశాలతో యుద్ధాలు చేసేవాడు. బ్రహ్మచారులే (వివాహం కాని వారు) సైనికులుగా రాణించగలరని భావించాడు రాజు. యువకులు ఎవ్వరూ వివాహం చేసకోరాదని ‘ఫత్వా’ జారి చేశాడు. ఈ నిర్ణయం సరికాదు - తప్ప అని మతగురువైన “వాలెంటైన్” వ్యతిరేకించాడు. రాజు నిర్ణయాన్ని ధిక్కరించి ప్రేమికుల వివాహాలు (సైనికులు) జరిపించాడు. ప్రేమను బతికించాడు.

మత గురువైన వాలెంటైన్ తన శాసనాన్ని ఉల్లంఘించాడని భావించిన రాజు క్లాడియన్ అతనికి మరణశిఖ విధించాడు. ఇదో కథ ప్రచారంలో వుంది. దీనికి కొనసాగింపుగా మరో కథ కూడా ప్రచారంలో ఉంది. కథలు ఎమైనా స్నేచ్ఛ ధిక్కార స్వరాలే యువతకు ఆదర్శం కావాలి. ఉరిశిఖ పడి జైలు శిక్ష అనుభవిస్తున్న వాలెంటైన్కు జైలర్ కుమారై అయిన ఆస్ట్రోరియన్తో పరిచయం కలుగుతుంది.

మత గురువుపై సైతం ప్రేమలో పడేలా నాటి పరిస్థితులు మారాయి. క్రీ.శ. 269 ఫిబ్రవరి 14న ఉరిశిఖ అమలుకు ముందు తన ప్రేమను ఓ గ్రీటింగ్ కార్డు తయారు చేసి “నీ వాలెంటైన్” అని

సంతకం

చేశాడనే కథ

ప్రపంచ

వ్యాప్తంగా

ప్రసిద్ధిక్కొంది.

అందమైన

ఆనందమైన

ద్వంద్వరీతి మంచికాదు

పెద్దలు అంగీకరించరనే వారికి తెలియకుండానే ఆర్య సమాజులో పెళ్ళి చేసుకున్నాను. స్నేహితులు, మిత్రులు మా వివాహానికి సహకరించారు. ప్రారంభంలో కొన్ని ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఎదురయ్యాయి. తర్వాత ఇంట్లో వాళ్ళు మాట్లాడక పోవడం కూడా మాకు కొంత ఇబ్బంది అనిపించింది. కానీ కొంతకాలానికి మాట్లాడి, దగ్గరకు తీశారు. మా ఇద్దరి మధ్య అభిప్రాయ బేధాలు ఇంతవరకు రాలేదు. కానీ అప్పుడప్పుడు కోపాలోస్తాయి. అయినా సమర్థించుకుని, ఒకరినొకరం అర్థం చేసుకుంటున్నాం. ఎప్పుడూ మాట్లాడుకోకుండా ఉండలేదు. పెళ్ళి ముందు ఉన్న ప్రేమ కంటే, పెళ్ళి అయిన తర్వాత ఇంకా ఎక్కువ ప్రేమగా ఉంటున్నాం. ఏమీ తగ్గలేదు. ప్రేమ పెళ్ళిశ్శు ఒకరిపైన ఒకరికి నమ్మకాన్నిస్తాయి. ఇప్పుడు ఒకరికొకరం అర్థం చేసుకుని కలిసి ఉంటున్నాం. పెద్దలు కూడా ఇప్పుడు బాగా చూసుకుంటున్నారు. తల్లిదండ్రులు అన్నదేమంటే, మాకు ముందుగా చెప్పి ఒప్పించి పెళ్ళి చేసుకోవాల్సింది అని అన్నారు. కులాంతర వివాహం జరిగినందున మా పిల్లల్ని కూడా కులరహితంగానే పెంచాలని అనుకుంటున్నాం. ప్రేమ వివాహాలు చేసుకునే వాళ్ళు ఒకరిమీద ఒకరికి నమ్మకం ఉండాలి. అర్థం చేసుకోవాలి. పెద్దలు ఒప్పించే పెళ్ళి చేసుకోవాలనేది మా అభిప్రాయం. నేడు యువకుల్లో ద్వంద్వ రీతి ఉంది. ఒకరిని కొంతకాలం ప్రేమించి నచ్చక మరొకరిని పెండ్లి చేసుకోవడం కూడా జరుగుతునే ఉంది. అలా కాకుండా ప్రేమించేపుడే ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకుని కలిసి అనుబంధంతో కొనసాగాలి.

- కె.అశోక్, పైదరాబాద్ జిల్లా విద్యార్థి సంఘ నాయకుడు, లక్ష్మీప్రియ, ఉపాధ్యాయురాలు

ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకుంటేనే... ఒకరికాకరు అర్థమవుతారు

ఆర్థిక ఇబ్బందుల వల్ల మొదట నేను అసలు పెళ్ళి చేసుకోవడనే అనుకున్నాను. కానీ సుధారాణికి నాకు ప్రేమ చిగురించడంతో నా మనసు మార్చుకున్నాను. ముందుగానే మా పెళ్ళి విషయం ఇరు కుటుంబాల పెద్దలకు తెలియజేశాం. వాళ్ళు అన్ని రకాలుగా విచారించి ఒప్పుకున్నారు. అమ్మాయి తరువు సంప్రదాయం ప్రకారమే పెళ్ళి చేసుకున్నాం. ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకోవడం వల్ల మేమెలాంటి సమస్యలూ ఎదుర్కొల్చేదు. ఆమెది చాలా అందమైన మనసు. నేను వాళ్ళ తల్లిదండ్రులతో కలివిడిగా ఉంటాను. కుటుంబాల మధ్య ఏ రకమైన సమస్యలూ తలెత్తలేదు. పెళ్ళిన తర్వాత కొద్దిగా ప్రేమలు తగ్గాయని ఇద్దరమూ అనుకుంటుంటాం. దానికి కారణం మా ప్రేమను సమయాన్ని పిల్లల మీద కేటాయించడమే కారణం. కానీ పిల్లల విషయంలో కొద్దిగా మా ఇద్దరి మధ్య అభిప్రాయ బేధాలు వచ్చినా.. అవి పెద్ద సమస్య కాలేదు. పిల్లలను ఆవిడ కుటుంబ సాంప్రదాయం ప్రకారమే పెంచాలని అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే వాళ్ళ సాంప్రదాయమే నాకు బాగుందనిపించింది. తండ్రి సాంప్రదాయం ప్రకారమే పెంచాలని ఆమె అంటుంది. భవిష్యత్తులో ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులేమైనా మా మధ్య బేధాలు సృష్టిస్తాయేమో అని అప్పుడప్పుడు భయపడుతుంటాం. కానీ అలాంటివేమీ రాకుండా చూసుకునేందుకు కృషి చేస్తున్నాం. ఎప్పుడూ తిట్టుకోలేదు. ముఖ్యంగా మా తల్లిదండ్రులతో ఆమె చాలా కలిసిపోయి ఉంటుంది.

ఎంతో ఒపిక ఉన్నవాడు. అతను లాంటి వ్యక్తి దొరకడం నా అదృష్టం. అర్థం చేసుకోగల మనస్తత్వం. ఆర్థిక విషయాలు మా మధ్య ఎలాంటి సమస్యలు సృష్టించలేదు. నేడు ప్రేమికులు పరిణితి లేకుండా పెళ్ళిళ్ళు చేసుకుంటున్నారు. చాలా మంది ప్రేమకు సంబంధించిన అపోహలు, భ్రమలు కలిగి ఉంటున్నారు. జహులుతులివ్వడమని, పికార్డు చేయడమని, అభినందించుకోవడమని అనుకుంటున్నారు. కానీ ప్రేమనేది మనసుకు సంబంధించినది. ఉన్నత మానసిక స్థితి వచ్చేదాక ఆచరణాత్మకమైన ప్రేమలు కలిగిన తర్వాతనే పెళ్ళిళ్ళు చేసుకోవాలి. కచ్చితంగా ప్రేమించే పెళ్ళి చేసుకోవడం మంచిదని మేమనుకుంటున్నాం.. నేటి ప్రేమికుల్లో నిబధ్యత తగ్గుతోందని అనిపిస్తోంది. నమ్మకమనేదే ప్రేమకు మూలం.

- తన్నిరు శశిధర్, ఎం.కామ్.బి.ఈడీ., సుధారాణి, బి.కామ్.,

జీవితం ప్రేమికుల హక్కు అని చెప్పాడు. ప్రేమను, ప్రేమికుల్లో కలపడానికి ప్రాణాలు ఫణంగా పెట్టిన వాలెంటైన్‌కు మన నివాళిగా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రేమికుల దినోత్సవం ‘వాలెంటైన్ డే’ ఫిబ్రవరి 14న జరుపుతున్నారు. ముఖ్యంగా 17వ శతాబ్దం నుండి ఈ వాలెంటైన్ డే పై మోజు ఆసక్తి పెరిగింది.

నేటి యమత తమ తమ ప్రేమను ప్రవోజల్సన్.. వ్యక్తం చేస్తూ, కొత్త దారులు తొక్కుతున్నారు. ప్రేమే

సృష్టికి మూలం... ప్రేమే జగతికి మార్గం అంటూ.. నవలోకం నిర్మించే దిశగా ప్రయాణిస్తున్నారు ప్రేమికులంతా.. మూడాచారాన్ని మనువాద సంస్కృతిని కుల మతాన్ని పెత్తండ్రారీ భూస్వామ్య సంస్కృతిని యువత మనిషిని మార్కెట్ సరుకుగా, వినిమయం సంస్కృతికి నెట్లే ప్రపంచీకరణ విషపు ఫలాలు 2000 సంగా నుండి మరింత ఎక్కువైనాయి. శ్రీని భోగ వస్తువుగా అంగసి సరుకుగా మార్చే సామూజ్యవాద దుష్ట సంస్కృతిపై యువత పోరాదాలి.

నిజమైన ప్రేమలో ధనం, పోదా, కీర్తి, అధికారం ఉండవు. నిలబడవు. ఒక ఆదర్శమైన దాంపత్య జీవనంలోకి పురుషుడు శ్రీ ప్రవేశించి దేశభక్తి యుతమైన పౌరుల్ని తీర్మిదిద్దాలి. సంసార మధురిమలు.. విలువలు.. ఆదర్శాలతో జీవిక సాగించాలి. కోట్లాడి రూపాయల ఆర్జన కోసం ‘వాలెంటైన్ డే’ను వాణిజీకరించే వ్యాపార సంస్కృతిని తిప్పికొట్టాలి.

- టి.మదు, రాధ, ఉద్యోగస్తలు

నటనకు, ఆందానికి మార్పేరు మధుబాల

నటనకు, అభినయానికి, అందానికి ఆమె మారు పేరని చెప్పవచ్చు. గ్లామర్ రీల్ అయినా, ట్రాజెడీ రీల్ అయినా.. ఆ పాత్రలో ఇట్టే ఇమిడి పోతుంది. అందుకే ఆమెను భారతీయ సినిమాకు 'వీనన్ క్లైన్' లాంటిదని ప్రశంసలు కులిపించారు. ఆ రీజుల్స్ నే హలీవుడ్ హీరోయిన్ 'మాల్నిన్ మాల్ని' తో ఆమెను పోల్చుడమే కాదు, 'మాల్నిన్ మాల్ని' ఆఫ్ బాలీవుడ్' అని కీర్తించేవారు. అందుకే 1951లో హలీవుడ్ ఫాటోగ్రాఫర్ 'జెమ్స్ బిగ్' ఇండియా వచ్చినప్పుడు అయన దృష్టిని ఆకర్షించింది. అయన తీసిన ఫాటో ఆగస్టు 1952లో లైఫ్ పత్రిక కవర్ పేజీగా వచ్చింది. అంతేకాకుండా లైఫ్ సంచికలో ఆమె గులించి రాసిన 'బిగ్నెస్ స్టార్ ఆఫ్ ద వరల్డ్' అనే వ్యాసం ప్రచురితమైంది. అందులో ఆమె దురదృష్టవశాత్తు 'బెవల్ హిల్స్' లో లేదు అని కూడా రాశారు. అప్పటివరకు ఏ భారతీయ నటీనటుల ఫాటోలు లైఫ్ పత్రిక ప్రచురించలేదు. వ్యాసాలూ రాయలేదు. అంతేకాదు ఆమెను బిగ్నెస్ స్టార్గా అంతర్జాతీయ సినీ పరిశ్రమ పొగిడింది. ఆమె నాటి అందాల తార మధుబాల..

పాన్సుం రవిచంద్ర, 9440077499

సీనియర్ జర్వీస్సు, సినీ విమర్శకులు

మధుబాలగా

‘ಮುಂತಾಟ್ ಜೆಪರ್ನ್ ಬೆಗಂ ದೆಪ್ಪ್ಲೆವ್’

మధుబాలగా సినీ ప్రేక్షకులకు పరిచయం ఉన్న ఈ హిరోయిన్ అసలు పేరు ‘ముంతాజ్ జెహన్ బేగం దెహ్లోవీ’. ప్రముఖునటి దేవికారాణి మధుబాల నటనకు ముగ్గురాలై, వెండితెర పేరును ‘మధుబాల’గా మార్చుకొమ్మని సలహ ఇవ్వడంతో తన పేరును మధుబాలగా మార్చుకుని సినీ పరిశ్రమలో మధుబాల పేరుతో పాపులర్ అయింది. మధుబాల ప్రేమికులరోజు అయిన ఫిబ్రవరి 14వ తేదీ 1933వ సంవత్సరం అతుల్లాహ్ ఖాన్, అయ్యెషా బేగం దంపతులకు పదకొండు మంది సంతానంలో ఐదవ సంతానంగా డిల్సీలో జన్మించింది. మధుబాల తండ్రి పెషావర్ ప్రాంతంలో ఉండేవాడు. అక్కడ ఆయన ఉద్యోగాన్ని కోల్పోవటంతో కుటుంబంతో సహ డిల్సీ చేరుకుని అక్కడ కొన్నాళ్ల వున్న తర్వాత జీవనోపాధి కోసం బొంబాయి మకాం మార్చడు. ఎన్నో రకాల ఇబ్బందులతో అతుల్లాహ్ ఖాన్

A rare photoshoot of Madhubala for the LIFE magazine

ఈ కుటుంబాన్ని పోషించుకొనేవాడు. మధుబాల 11వ ఏట, 1944వ సంవత్సరం ఎప్రిల్ 14న జరిగిన ప్రేలుడు ప్రమాదంలో ఆమె ముగ్గురు సోదరీమణులు, ఇద్దరు సోదరులు చనిపోయారు, మధుబాలతో పాటు మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులు సినిమా చూడటానికి వెళ్ళడం వల్ల వారు ఈ ప్రమాదం నుండి బయటపడ్డారు. ప్రమాదంలో ఐదుగురు చనిపోవడంతో పదకొండు మందిలో నలుగురు మాత్రమే మిగిలారు.

'బసంత్' సినిమాతో బాల నటిగా సినిమాల్లోకి

మధుబాల బాల నటిగా 9 ఏళ్ళ వయస్సులోనే 1942లో వచ్చిన 'బసంత్' అనే సినిమాతో చలన చిత్రసేమలో అడుగు పెట్టింది. మధుబాల తండ్రి అతుల్లాహ్ భాన్కు కుటుంబ పోషణ భారమవ్వడంతో అందంగా ఉన్న ఈ కూతురిని సినిమాలో బాలనటిగా చేర్చారు. అప్పటికే మధుబాలకు సినిమాల పట్ల ఆసక్తి ఉండటంతో ఉత్సాహంగా చిత్ర పరిశ్రమలో అడుగు పెట్టింది. మొదట్లో మధుబాలకు ఉర్దూ బాగా వచ్చినప్పటికీ ఇంట్లో వాళ్ళ సాంత భాష పాప్టో మాట్లాడేది. ఇంగ్లీష్ అసలు వచ్చేది కాదు. కానీ తరువాత ఇంగ్లీష్ క్లాసులు తీసుకొని బాగా నేర్చుకొని ఇంగ్లీష్ ధారాళంగా మాట్లాడేది. అలాగే 12 ఏళ్ళ వయస్సులోనే డ్రైవింగ్ నేర్చుకున్న మధుబాలకు లాంగ్ట్రిడ్రైవ్ లంటే ఇష్టం. 1947 నుండి కథానాయకిగా కెరీర్ మొదలైంది. 14 ఏళ్ళ వయస్సులోనే రాజ్ కపూర్తో నీల్, కమల్ అనే సినిమాలో హీరోయిన్గా నటించింది. 22 ఏళ్ళ సినీ జీవితములో 73 హిందీ సినిమాలలో నటించింది. అందములోనే కాకుండా, చాలా విషయాల్లో మధుబాలకు 'మార్లిన్ మార్లోకు చాలా దగ్గర పోలికలు ఉండేవి. కెరీర్లో చాలా తక్కువ కాలం, విషాదాంతమైన జీవితం వంటి అంశాలలో మధుబాలకు మెర్లిన్ మార్లోకు పోలికలు ఉన్నాయని మధుబాల జీవిత చరిత్ర రాసిన ఖాలీజా అక్సర్ అంటాడు. మధుబాల ఫోబోలు చుసిన హాలీవుడ్ నిర్మాత ప్రాంక్ కాప్రా బొంబాయి వచ్చినప్పుడు మధుబాలకు హాలీవుడ్ సినిమాలలో ఛాన్స్ ఇవ్వటానికి ముందుకు వచ్చాడు. కానీ మధుబాల తండ్రి మధుబాలను విదేశాలకు పంపటానికి ఒప్పుకోకపోవటంతో మధుబాలకు హాలీవుడ్ ఛాన్స్ మిన్ అయింది. మధుబాలకు మంచి పేరు ప్రభ్యాతులు తెచ్చిన సినిమాల్లో 1949లో బాంబే టాకీస్ వారు నిర్మించిన "మహార్". ఈ సినిమా మధుబాలకు స్టార్డమ్ తెచ్చిపెట్టింది. ఆ సినిమాలో మధుబాల చేసిన పాత్రకు మొదట సురయాను అనుకున్నారు. కానీ, ఆ పాత్ర మధుబాలకు దక్కింది. స్రీన్ బెస్ట్ చేసి మధుబాలను ఎంపిక చేసినది ప్రముఖ దర్శకుడు కమల్ అమ్రోహ్, ఆ తరువాత సినిమా "దులారి" లో అవకాశం ఇచ్చారు. ఈ సినిమా

మంచి వసూళ్ళను చేసింది. ఈ సినిమాను "శోబ్" పేరుతో తెలుగులో కూడా తీశారు. మధుబాల మొదటి బాక్స్ ఆఫీన్ హాట్ 1942 లో వచ్చిన 'బసంత్' ఈ సినిమాలో మధుబాల అప్పటి హీరోయిన్ ముంతాజ్కి కూతురుగా నటించింది. బసంతి సినిమా ఆ సంవత్సరం ఎక్కువ కలెక్షన్స్ ఉన్న సినిమాగా పేరు తెచ్చుకుంది. ఆదే టైంలో మధుబాలతో పాటు బాలనటిగా పరిచయం అయినా మరో నటి బేబీ మహజబీన్. ఈ బాలనటి తరువాతి రోజుల్లో ప్రముఖ హీరోయిన్ మీనాకుమారిగా ఎదిగింది. మీనాకుమారి, మధుబాల చిన్నాటి స్నేహితులు అంతేకాదు మధుబాల, మీనాకుమారి అభిమాని.

మీనాకుమారి స్వరాన్ని అభిమానించేది. అటువంటి హీరోయిన్లు మరెవ్వరు లేరు అనేది. మధుబాల 1950లో ప్రేమనాథ్ తో కలసి నటించిన 'హాస్తే అన్యా' అనే సినిమా హిందీ సినీ పరిశ్రమలో మొట్ల మొదటి 'ఎ' సర్పిఫికేట్ సినిమా. 1953లో వచ్చిన రైల్ కా డిబ్బు' సినిమా పమ్మీ కపూర్తో కలిసి నటించింది. ఈ చిత్రం బాక్స్ ఆఫీన్ పెలూర్చ్ గా నిలిచింది. ఆ తర్వాత వచ్చిన 1955లో మిస్టర్ & మిస్టర్స్ - 55, 1958లో చర్లీకా నామ్ గాడి, 1960లో బర్మాత్కి రాత్, 1960లో మొఫుల్ ఎ ఆజమ్, పాట్స్ సాదించాయి. మధుబాల నటించిన "మొఫుల్ ఎ ఆజమ్" చిత్రం 1960 ఆగస్టు 5న విడుదలై అత్యధిక వసూళ్ళను చేసిన చిత్రంగా రికార్డు సృష్టించింది. మధుబాల సినీ చరిత్రలో ఒక పెద్ద షైలురాయిగా నిలిచిన మొఫుల్ ఎ ఆజమ్ సినిమాలో దిలీప్ కుమార్తో కలిసి అనార్థలి రోల్లో తరువాయి 18లో...

‘చెయ్యకపోతే మూడు అప్పులు, చేస్తే ఆరు అప్పులు’ అన్న చందంగా తయారైంది చేసేత సహకార సంఘాలు, నేతన్నల పరిస్థితి. ప్రజలకు బట్ట కట్టనేర్చి సమాజాన్ని ఓ అడుగు ముందుకు తీసుకెళ్లిన నేత వృత్తిపారికి కట్టుకునే బట్ట కూడా కరువైంది. వృత్తి మీదనే ఆధారపడిన వారి ఇళ్లకు వెళితే వారి దైన్యం కళకు కడుతుంది. ఈ నేపథ్యంలో పచ్చిపడిన కరోనాతో మరింత కుదేలయ్యారు.

చేసేతను ఆడుకోవడానికి ఎంతో చేస్తున్నామని సమంత లాంటి సినిమా హిరోయిన్ చేసేత బ్రాండ్ అంబాసిదర్కగా నియమిస్తున్నట్టు మంత్రి కేటిఆర్ ట్ర్యూట్ చేశారు. అమె కూడా పలు చేసేత సహకార సంఘాలను సందర్శించారు. ఇలా ప్రచారానికి ఖర్చు చేస్తున్నంత కూడా నేత కార్బికుల మేలుకు ఖర్చు చేయడంలేదు ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.

రాష్ట్రం ఏర్పడిన ప్రారంభంలో చేసేతను ఆడుకోవడానికి కేసీఆర్ ప్రభుత్వం ఒకజీ, రెండు పథకాలను ప్రవేశపెట్టినప్పటికీ మూడు, నాలుగేండ్రలోనే వాటిని నిర్విశ్వం చేయడం ప్రారంభించింది. ప్రజల సాక్షేపాన్ని కార్బిరేట్లకు తాకట్టు పెడుతున్న కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇదే బాటలో ఉన్నది.

దీనితోడు వృత్తి మీద ఆధారపడిన వారికి ఎంతో కొంత ఆస్తాగా ఉన్న చేసేత సహకార సంఘాల ఎన్నికల గడువు 9 ఫిబ్రవరి, 2018 నాటికి పూర్తయినా గత మూడేంట్లగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించడం లేదు. పర్సన్ ఇన్చార్డీ కమిటీ (పిఎసి)ల పాలన కొనసాగిస్తోంది. ఆరు నెలలకోసారి పిఎసిల గడువు పెంచుతూ పోతోంది. దీని వల్ల ఎన్నో సమస్యలు ఎదుర్కొన్నాయి వస్తోంది.

నేతన్నల జీవనం

ఇంటిల్లిపోది నెలంతా కష్టం చేస్తే వారికి వచ్చేది రూ. 10వేల నుంచి 12వేల మాత్రమే. ఏ నెలకు ఆ నెల బొటొటోగా సరిగా సరిపోతది. అనారోగ్యాలు పచ్చినా, పిల్లల చదువులకు పీఱులు కట్టులన్నా ఇతర ఏ అవసరం పడినా అప్పు చెయ్యాల్సిన పరిస్థితి. అప్పు చేశారు అంటే తీస్తే పరిస్థితి ఉండడు సరికదా, ఉన్న అర్కార భూములను, ఇల్లును అమ్ముకుని రోడ్డున పడాల్సిన దీనస్తి వారిది. ఈ నేపథ్యంలోనే చాలా మంది నేత వృత్తికారులు అత్యహాత్యలు చేసుకోవడం లేదా కొండరు ఈ వృత్తి మానేసి ఇతర పనుల్లోకి

యెతల చేసేత

మారడం, కూలీలుగా వెళ్లడం చేస్తున్నారు.

చరిత్ర

ఓ 30, 40 ఏండ్ల కింద వరకు సహకార సంఘాల నుంచి నూలు తెచ్చుకుని, దానికి రంగులు అధ్యడం దగరి నుంచి నేయడం, మార్కెట్ వెళ్లి

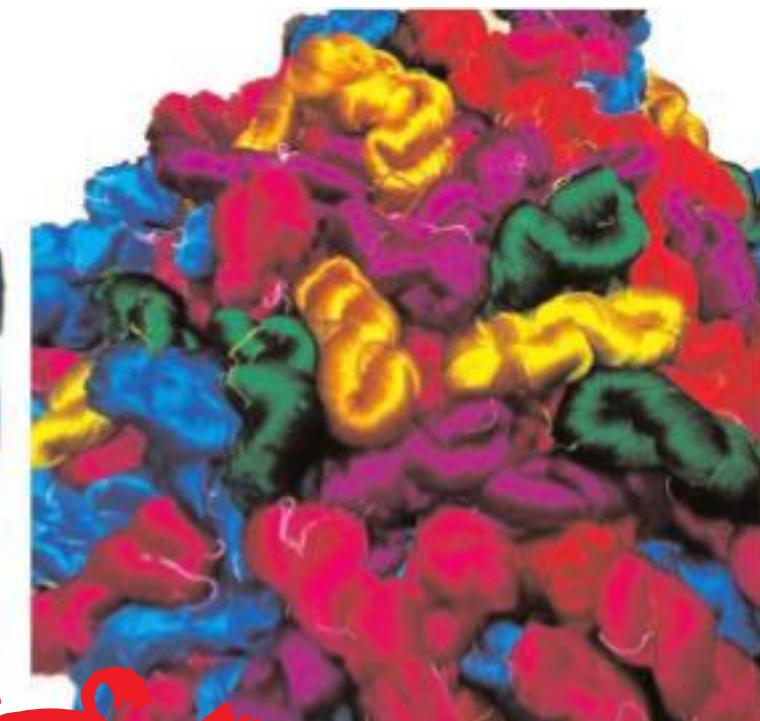
త్రైత్తేక వ్యాసం

ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం. దాదాపు 20 ఏండ్ల కింద అప్పచి బీసేపీ ప్రభుత్వం పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. నేత కార్బికులేకాక అనుబంధ రంగాల్లో పనుల్లో చేస్తున్న కార్బికులు ఈ పథకానికి అర్థులు. 18 నుంచి 59 ఏండ్ల లోప చేసేత కార్బికులు ఇందులో చేరవచ్చు. సంవత్సరానికి కార్బికులు రూ.80 బీమా చెల్లించారి.

దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.130, జీవిత బీమా సంస్కరణ రూ.100 జమ చేస్తుంది. మొత్తం ఏడాడికి కార్బికుడి పేరట రూ.310 ప్రీమియం జమ అవుతుంది. ఈ పథకం కింద కార్బికుని పిల్లలకు 9వ తరగతి నుంచి ఇంటర్ వరకు ఒక్కిక్కరికి ఏటా రూ.1,200 చొపున ఇద్దరు పిల్లలకు ఉపకార వెతనం పొందిచ్చు. అలాగే బీమా దారుడు ప్రమాదంలో మరణిస్తే రూ.1.50లక్షలు, సాపజ మరణం పొందితే రూ.60వేల మృతుడి కుటుంబ సభ్యులకు అందుతుంది. ప్రమాదంలో రెండు కాష్టులు, రెండు చేతులు కోల్చితే రూ.1.50 లక్షలు, పాక్షిక అంగదైకల్సిం సంబిష్టే రూ.75 వేల చెల్లిస్తారు. 5, 6 ఏండ్లగా కార్బికుల నుంచి బీమా సామ్యును కేంద్ర ప్రభుత్వం జమ చేసుకోవడం లేదు.

ఒకరకంగా ఈ పథకాన్ని ప్రభుత్వం ఎత్తివేసింది.

అమ్ముకునే వరకు చేసేత వృత్తిపారే స్వయంగా చేసుకునే వారు. ఊర్లో పెళ్లి లేదా ఏదైనా పుటకార్పు జరిగితే స్వయంగా ప్రభుత్వం వారికి వచ్చి తమకు ఇలాంటి బీర లేదా

వ్రిభుత్వం నీరు గారుస్తున్న వ్యథకాలు

త్రైత్తేక వండ్

త్రైత్తేక వండ్ సెవింగ్ అండ్ సెక్యూరిటీ స్క్యూమ్ (TFSSS)ను 2017లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నేత కార్బికుల కోసం ప్రవేశపెట్టింది. నేత కార్బికులు తమ సంపాదనలో నుంచి 8 శాతాన్ని బ్యాకులో పొదుపు చేస్తారు. దీనికి ప్రభుత్వం 16 శాతం జమ చేస్తుంది. తమ సంపాదనలో ఎక్కువలో ఎక్కువ రూ.1200లకు మించి పొదుపు చేయడానికి వీలు లేదు. ఇండ్లు 3 ఏండ్లు పొదుపు చేసిన అనంతరమే వీటిని నేత కార్బికులు తీసుకోవడానికి వీలుంటుంది.

కరోనా నేపథ్యంలో ఒకజీ, రెండు నెలలు అంటే 36 నెలలకు బదులుగా 34 నుంచి 35 నెలలకు ఈ ఫండ్ మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం కార్బికులు ఇచ్చింది. ఈ పథకాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నేత కార్బికుల మేలు కోరి ప్రవేశపెట్టామని చెప్పింది. అయితే ఈ కరోనా సమయంలో జమ అయిన మొత్తాన్ని తిరిగి చెల్లించిన ప్రభుత్వం తిరిగి వారి నుంచి ఫండ్ సుఖీంచుటానికి వీలు లేదు. ఈ పథకం వల్ల తమకు కొంత మేలు జరిగినప్పటికీ ప్రభుత్వం నిలిపివేయడంతో నష్టపోతున్నామని నేత కార్బికులు వాపోతున్నారు.

యారన్ సజ్జడీ

Yarn ఇంగ్లీషు పదం. యార్న్ క్రమేణా యారన్ అయింది. యారన్ అంటే నూలు. నూలు కొనుగోలుపై సట్టిడేని 3 ఏండ్లగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తోంది. ఈ సట్టిడేలో తరతమ భేదాలు ఉన్నాయి. నూలు కొనుగోలు చేసిన పారిక్రమికులకు 40 శాతం సట్టిడేని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తోంది. చేసేత సహకార సంఘాలు చేస్తున్న వీరు కూడా మాస్టర్ ఇంజనీర్లు ఇస్తారు. ఇది కూడా ఈ సంఘాల్లో ఉన్న సభ్యులకు మాత్రమే. మాస్టర్ వీప్స్ పోల్స్ పోలీస్ట్రేట్ కోర్టు కొర్కెలు ఇంటర్వెన్షన్ చేస్తున్న వీరు కూడా ఈ బీబి లోబ్సించి లోబ్ ఉంటాయి. నేసిన బట్టను ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేస్తుంది. లేదా స్వయంగా సహకార సంఘాలే ఒకజీ, రెండు పొపులను నిర్వహించుకుంటాయి.

చేసేత సహకార సంఘాలు

ఇంకోవైపు ప్రభుత్వం చేసేత సహకార సంఘాలు ఉన్నాయి. వీరు కూడా మాస్టర్ వీప్స్ మాదిరిగానే నూలు ఇచ్చి, నేసినందుకు కూలీ ఇస్తారు. ఇది కూడా ఈ సంఘాల్లో ఉన్న సభ్యులకు మాత్రమే. మాస్టర్ వీప్స్ పోల్స్ పోలీస్ట్రేట్ కోర్టుల్లో పోలీస్ట్రేట్ కోర్టు కొర్కెలు ఇంటర్వెన్షన్ చేస్తున్న వీరు కూడా మాత్రమే. జియో ట్ర్యాగ్రింగ్ ఉన్న నేత కార్బికులకు కూడా ముఖ్యంగా బతుకమ్మ చీరల

నిర్వహించి వస్తూలను అమ్మి
వచ్చిన డబ్బుతో నూలుకొని
కార్బుకులకు ఇవ్వడం చేస్తుంటారు.
అయితే ఈ షాపుల్లో వస్తూలు
కొనుగోలు చేసేవారు తక్కువ.
నిజానికి మిల్లు వస్తుం కంటే, మగ్గం
మీద తయారైన వస్తుం చాలా మన్నికగా
వుంటుంది.

మాస్టర్ వీవర్స్

రానురాను నేతన్నలు పరాధీనులు
అయిపోయారు. మాస్టర్ వీవర్స్ వచ్చి రంగులు అద్దిన
నూలును ఇచ్చి పోతారు. అది నేసిన తర్వాత మీటరుకు ఇంత
అని కూలీ కట్టి ఇచ్చిపోతారు. ఇలా కూలీలుగా
మారిపోయారు. పేదరికం వల్ల సరైన ఇండ్యూ కూడా వీరికి
ఉండవు. మగ్గం మీద ఉండగా ఏ ఎలుకలో వచ్చి దారాలను
ముక్కులు ముక్కులుగా కౌరికిస్తే ఆ నష్టాన్ని నేసేవారే
భరించాల్సి ఉంటుంది. పట్టు వస్తూలు లాంటివి నేసేటప్పుడు

జాతీయ రహదారి 65పై, చిట్టాలకు -
నార్కుట్టప్లికి మధ్యలో ఉన్న వివేరా పోటల్ వద్ద చేసేత
సహకార సంఘాల ఆధ్వర్యంలో స్టాల్ నిర్వహిస్తున్నారు.
చౌటుపుల్, కోయిలగూడం, మోత్కూరు గుండాల,
నకిరేకల్ తదితర సహకార సంఘాల వారు నేత కార్బుకుల
నుంచి నేయించిన వస్తూలను ఈ స్టాల్ ద్వారా
విక్రయిస్తున్నారు. మగ్గాల మీద నేసిన ఈ వస్తూలు
మన్నికైనవి. మధ్య దళారీలు లేకుండా నేరుగా
వినియోగదారులు పొందవచ్చు. ఇక్కడి వస్తూలను
పోటల్కి సందర్శించిన వారు కొనుగోలు చేస్తే ఆ డబ్బు
సంఘాల ద్వారా కార్బుకులకు చేరుతుంది. అంటే
నేతన్నలకు పని కల్పించినవారవుతారు, అదుకున్న
వారవుతారు.

డిజెన్ చేసేటప్పుడు ఒక్క పోగు తప్పగా పడి ఓ 5, 10
నిమిషాలు అది గమనించుకోకుండా నేసారూ అంటే మొత్తం
దాన్ని విప్పి తిరిగి నేస్తారు. దీనివల్ల ఒకోసారి ఒకపూట, ఒక
రోజు కూడా సమయం వృథా అవుతుంటుంది. ఇవన్నీ మాస్టర్
వీవర్స్కు పట్టదు. తాము ఇచ్చిన నూలు ఎన్ని మీటర్లు నేసారు
అన్నదాన్ని బట్టే కూలి లెక్కగట్టి ఇస్తారు. ఈ మాస్టర్ వీవర్స్
వద్దశాలీలే ఉండరు. పెట్టుబడి పెట్టగలిగిన వారు ఎవరైనా
ఉంటారు. ఏరు దాదాపు తమ స్థాయికి తగ్గట్టగా మగ్గాల
మీద నేయిస్తుంటారు. ఒక్కొక్క మాస్టర్ వీవర్ 100 నుంచి
ఆపైన మగ్గాలకు నూలు సరఫరా చేసి, నేయిస్తుంటాడు.
సాధారణంగా ఎక్స్పోర్ట్ చేసే వస్తూలను ఈ మాస్టర్ వీవర్స్
నేయిస్తుంటారు. ఇలా పెట్టుబడి పెట్టగలిగినవారు
బాగుపడుతున్నారు కానీ వృత్తిమీద ఆధారపడిన వారికి కూలి
కూడా గిట్టుబాటుకాని పరిస్థితి నెలకొన్నది.

కరోనా

ఈ నేపథ్యంలోనే కరోనా వచ్చిపడింది. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు లాక్డోన్ విధించాయి. దీంతో వారి పరిస్థితి అగమ్య గోవరంగా మారింది. తిండికి వెళ్లడం కూడా కష్టంగా తయారైంది. మగ్గం మీద ఉన్న నూలు వరకు నేసారు. కొత్త నూలును మాస్టర్ వీవర్స్ ఇవ్వలేదు. పూట గడవడమే కష్టమైపోయింది. రేషన్ మీద వచ్చిన బియ్యంతో కడుపు నింపుకున్నప్పటికి పోషకాహార లోపంతో అవస్తలు పడ్డారు. ఇతర అవసరాలకు అప్పులపాలయ్యారు.

అలాగే కరోనా పేరుతో ప్రభుత్వం కూడా చేసేత సహకార సంఘాల నుంచి వస్తూలను కొనుగోలు చేయలేదు. కొత్త నూలును ఇవ్వలేదు. నేత వృత్తి వారు నేసి తెచ్చిన వస్తూలన్నీ సహకార సంఘాల్లో గుట్టలుగా పేరుకుపోయాయి. ఎప్పటికి కొనుగోలు చేస్తున్దో తెలియదు. ప్రభుత్వం స్ఫూర్తి ఇవ్వడం లేదు.

చేసేత వృత్తిని వృధ్యిలోకి తేవడానికి, ఆదుకోవడానికి ఎంతో చేస్తున్నామని కేసేఅర్ ప్రభుత్వం, మంత్రి కేటీఅర్ ఊరి గొడుతున్నారు. నేత కార్బుకులను ఆదుకోవడానికి బతుకమ్మ చీరలను నేయిస్తున్నామని ప్రచారం చేస్తున్నారు. కానీ ఆచరణలో బతుకమ్మ చీరలు నేస్తున్న సిరిసిల్ల నేత కార్బుకులకు కూడా ఒరుగుతున్నది ఏమీ లేదు.

వస్తూలను కొనుగోలు చేయాలి

కరోనా కాలంలో 2020 సెప్టెంబర్లో మాత్రమే చేసేత సహకార సంఘాల ఉత్పత్తులను ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసింది. గత 5 నెలలుగా కొనుగోలను నిలిపిచేసింది. దీని వల్ల వస్తూలు గుట్టలుగా పేరుకుపోయాయి. కార్బుకులకు పని లేకుండా అయింది. తయారైన వస్తూలను ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేస్తేనే సంఘాలకు డబ్బులు జమ అవుతాయి. వాటితో తిరిగి నూలు కొనుగోలు చేసి మగ్గం మీద పనిచేసే వృత్తికారులకు ఇస్తారు. ఉడాహరణకు మోత్కూరు గుండాల సహకార సంఘం బ్యాంకు నిల్వాలతో నూలు కొనుగోలు చేసి మగ్గం కార్బుకులకు పని కల్పించింది. ప్రభుత్వం వస్తూలను కొనుగోలు చేయకపోవడంతో బ్యాంకులో షైసా లేక,

కార్యకులకు పని కల్పించలేక, చేసిన పనికి కూలి చెల్లించలేక తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నది. ఇప్పటికేనా వస్తూలను కొనుగోలు చేసి మగ్గం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్న వారికి పనికి కల్పించాలని నేతన్నులు కోరుతున్నారు.

ఎన్నికలు నిర్వహించాలి

ప్రతి 5 ఏండ్రుకోసారి చేసేత జౌళి సహకార సంఘాలకు ప్రభుత్వం ఎన్నికలు నిర్వహిస్తోంది. 9 ఫిబ్రవరి, 2018 నాటికి 5 ఏండ్రు పూర్తయింది. అయినప్పటికీ తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్నికలు నిర్వహించకుండా పర్వన్ ఇన్చార్జీ కమిటీ (పిపసి)ల పాలన కొనసాగిస్తోంది. ఆరు నెలలకోసారి పిపసిల గడువు పొడగిస్తోంది. దీనివల్ల సహకార సంఘాలు ఉన్నప్పటికీ పర్వన్ ఇన్చార్జీ కమిటీల పాలనలో పరిమిత నిర్దయాలతో వీటి అభివృద్ధి కుంటుపడింది. నేత కార్యకులు ఎన్నో అవస్థలు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఉదాహరణకు సహకార సంఘం బిల్లింగ్ గోడకు మరమ్మతులు చేయాలన్నా ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి నెలకొన్నది. ఎన్నికలు నిర్వహిస్తే పాలక వర్గం నిర్దయాలు చేసేది. అట్లా పనులు ముందుకు కొనసాగేవి. చేసేత కార్యకుల అభివృద్ధికి ఎంతో చేస్తున్నామని గొప్పలు చెప్పున్న కేసీఆర్ ప్రభుత్వం సహకార సంఘాల ఎన్నికలు ఎందుకు నిర్వహించడం లేదని నేత కార్యకులు

ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఇప్పటికేనా ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు.

ప్రచారంలో

చెప్పినంతగా ఆచరణలో చేసేత వృత్తికి ఒరుగుతున్నది లేదు. ఒకటి, రెండు తడవలు పథకాలను అమలు చేసినప్పటికీ ఆ తర్వాత ఒక్కిక్క పథకాన్ని నిర్మిస్తూ చేస్తోంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. ముఖ్యంగా సహకార సంఘాలకు ఎన్నికలు నిర్వహించి కార్యకులను ఆదుకోవాలని, ఉత్సత్తు అయిన వస్తూలను కొనుగోలు చేయాలని, ట్రిప్ప్ ఫండ్సు కొనసాగించాలని, హెల్ప్ స్క్యూమ్సు పునరుద్ధరించాలని చేసేత కార్యకులు కోరుతున్నారు.

8 తరువాయి...

పనులను మనం బలవంతంగానైనా ఇష్టం చేసుకోవాలె.. అంటూ ఏదో చెప్పయోయాడు.

తాతను చూసి ఆవేశంగా “మీరింతే.. మీరూ మీ చాందసాలూనూ... ఎప్పటికి మారరు. ఎప్పుడేం చేయాలో అన్నీ నాకు తెలుసు. ఎవరేం సలహా ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు..” దురుసుగా అంటూ వెళ్ళపోయాడు.

రామచంద్రం నొచ్చుకుంటున్నట్టుగా కొడుకు వైపు చూస్తూ “వీదేందిరా ఇట్ల తయారైందు. అంతా తెలుసంటున్నదు. ఏం తెలుస్తూ వీనికి. చదవడం చేతగాక దానికి ఇష్టమని పేరు పెట్టుకున్నదు..” అన్నాడు.

కిరణ్ ఒక్కసారిగా పక్కన పగిలి ఏడ్చాడు. ఏడుస్తూ “సారీ నాన్నా... వేరీ సారీ.. పాతికేండ్ర కింద నువ్వుంత బాధ పడ్డవో నాకు ఇప్పుడర్థమయింది. నేను దిద్దుకోలేని తప్పును చేసిన. అది తప్పని తెలుసుకునే సరికి టైం దాటిపోయింది.

కనీసం ఆ తప్పు నా కొడుకు చెయ్యకూడదనుకున్న. కాని వాడు అదే చేస్తున్నదు. చెప్పినా వానికి అర్థమైతలేదు.

ఇప్పుడు నా కొడుక్కు ఏవో బుద్దిమాటలు చెప్పాలని నిన్ను రమ్మనలేదు. నీ కొడుకుగా బుద్ది తక్కువ పని చేసి నిన్ను బాధ పెట్టిసందుకు సారీ చెప్పాలనిపించి పిలిచిన. నాన్నా.. సారీ నాన్నా.. సారీ..” ఏడుస్తున్నాడు కిరణ్.

రామచంద్రం కళ్ళల్లో నీళ్ళ. పాడైపోయిన కొడుకు జీవితం గురించి కాదు. పాడవబోతున్న మనవడి జీవితం గురించి... ఇష్టాలని, అభిప్రాయాలని, స్వేచ్ఛ అని, మాకే తెలుసని, ఎంజాయ్ అని, పాత ఆలోచనలని ఏవో మట్టాడి కనీసం బుద్ది తెలిసే వరకన్నా ముఖ్యమైన నిర్దయాలను పెద్దలకు పదిలేయలేక, అలాగని సరియైన నిర్దయాలు తీసుకోలేక తప్పు దారి పడుతున్న మనవడిలాంటి యువతరం గురించి అలోచిస్తున్నాడు.

పాత్ర ఏంతో ఉంది. మధుబాల తన అరోగ్యం కీటిస్తున్నపుటికి దీర్ఘమైన ఘాటింగ్ షెడ్యూల్స్‌లో పాల్గొని స్వాచియో లైట్లో గంటల తరబడి పనిచేసి వృత్తి పట్ల తన నిబధ్ధతను చాటుకుంది. ఈ టైంలోనే దిలీప్ కుమార్తో ప్రేమ వ్యవహరం కూడా చెడింది. సినిమా పాత్రతలాగానే నిజ జీవితంలో కూడా ట్రాజెడీ సంభవించింది. ఈ సినిమా విడుదలై అనేక రికార్డులు నెలకొల్పింది. ఈ రికార్డు 1975లో 'ఫోలో' చిత్రం విడుదల అయ్యేవరకు కొనసాగింది. "మొఫుల్ ఎ ఆజమ్" సినిమాలో మధుబాల నటనకు 'ఫిలిం ఫేర్ ఉత్తమ నటి' అవార్డు వచ్చింది. మొఫుల్ ఎ ఆజమ్ సినిమాలోని "ప్యార్ కి యతో డర్నా క్యా" "పాట ఆ పాటలో మధుబాల అభినయం నేటికి ప్రజల మనస్సుల్లో స్థిరంగా ఉండిపోయింది. మధుబాల అశోక్ కుమార్, రాజ్ కపూర్, రెష్మీన్, ప్రదీప్ కుమార్, షమీ కపూర్, దిలీప్ కుమార్, దేవ్ ఆనంద్, వంటి ప్రముఖ హిరోలతోను, కామిని కౌషల్, సురయా, గీత బాలి, వంటి హిరోయిన్లతో కలిసి నటించింది. అలాగే ప్రముఖ దర్శకులతోనూ కలిసి పనిచేసింది.

నిర్మాతగా..

మధుబాల సినీ నిర్మాతగా మారి 1955లో 'నాట', 1960లో 'మెహాలోన్' కి క్యాబ్, 'పతాన్' సినిమాలను నిర్మించింది.

సాచిత్రతో కలిసి

జెమిని స్వాచియోన్ వారి 'బహుత దిన్ హువా' సినిమాలో ప్రముఖ తెలుగు నటి సాచిత్రతో కలిసి నటించింది ఈ సినిమా ఘటటింగ్ పూర్తిగా మద్రాస్ లో జరిగింది. ఈ సినిమా ఘాటింగ్ అప్పడే మధుబాల అనారోగ్యం గురించి తెలిసింది. మధుబాల 'కంజినీయల్ ఫోర్ట్ డిస్టీబ్' తో బాధపడుతున్నట్లు తెలిసింది. మధుబాల నటించిన "దులారి" సినిమాను "శోభ" పేరుతో తెలుగులో కూడా నిర్మించారు.

మధుబాల సాచిత్ర చంచల్ సినిమాల్లో..

నటించింది.
అప్పటి వరకు
వచ్చిన సినిమా
రికార్డులను ఈ
సినిమా బద్దలు
కొట్టింది. ఈ
సినిమా పూర్తి
అవటానికి 9
ఏళ్ళు పట్టింది ఈ
సినిమాలో
మధుబాలను
ఎంపిక
చేసుకోవటంలో
దిలీప్ కుమార్

మధుబాల సోదరి 'చంచల్' షైతం సినిమాల్లో నటించి రాణించింది. మధుబాలతో 'చంచల్'కు ఎక్కువ పోలికలు ఉన్నాయి. ఆమె 1951లో నాజ్మీన్, 1955లో నాతా, 1960లో మహాలోంకా భ్రాబ్, 1961లో రుమిమూ చిత్రాలలో మధుబాలతో కలిసి నటించారు. 1957లో మెహబూబ్ భాన్ 'మదర్ ఇండియా', 1960లో రాజ్ కపూర్ 'జీస్ దేస్ మె గంగా పెహతి షై' లలో ఆమె ప్రముఖపాత్ర పోషించారు.

కిషోర్ కుమార్ కాంబనేషన్స్తో వచ్చిన సినిమాలన్ని సక్సెస్

మధుబాల కిషోర్ కుమార్తో కలిసి నటించిన రొమాంటిక్ మూజికల్ కామెడీ 'డాక్ కి మాల్యూల్' తొలి సినిమా షైయల్ అయింది. కానీ ఆతరువాత వారి కాంబనేషన్స్తో వచ్చిన సినిమాలన్నీ సక్సెస్ సాధించాయి. మధుబాల ఆభరు సినిమా జ్యాల ఈ

అశోక్ కుమార్తో మధుబాల

సినిమాను 1950 లో

తీసినపుటికి 1971లో అంటే చనిపోయిన రెండేళ్ళకు విడుదల అయింది.

అభద్రతా భావంతో ప్రేమించిన వాళ్ళను కోల్పోయి..

ట్రైలాన్స్ జర్జులిస్ట్ మోహన్ దేవ్ రాసిన మధుబాల జీవిత చరిత్రలో మధుబాల బాల్యం నుండి ఇష్టపడ్డ, ప్రేమించినవాళ్ళ గురించి రాసాడు. మధుబాలను అభద్రతా భావం వెంటాడేదని, దానితో మగవాళ్ళను ప్రేమించేది, అలాగే వాళ్ళను కోల్పోయేదని, వాళ్ళలో లతీఫ్, మోహన్ సిన్స్ కమల్ అమ్రాహీ, ప్రేమ్ నాథ్, జుల్ఫీకర్ భుట్టో, దిలీప్ కుమార్, బాల్యంలో మధుబాలకు లతీఫ్ అనే స్నేహితుడు ఉండేవాడు. బోంబాయి వెళ్ళబోయే ముందు అతనికి తన ప్రేమ చిహ్నంగా ఎర్ర గులాబీ ఇచ్చింది. మధుబాల చనిపోయక ఆతను ఎర్ర గులాబీని మధుబాల సమాధి మీద ప్రతి సంవత్సరం ఉంచేవాడు. ఆ తరువాత కమల్ అమ్రాహీతో ప్రేమ

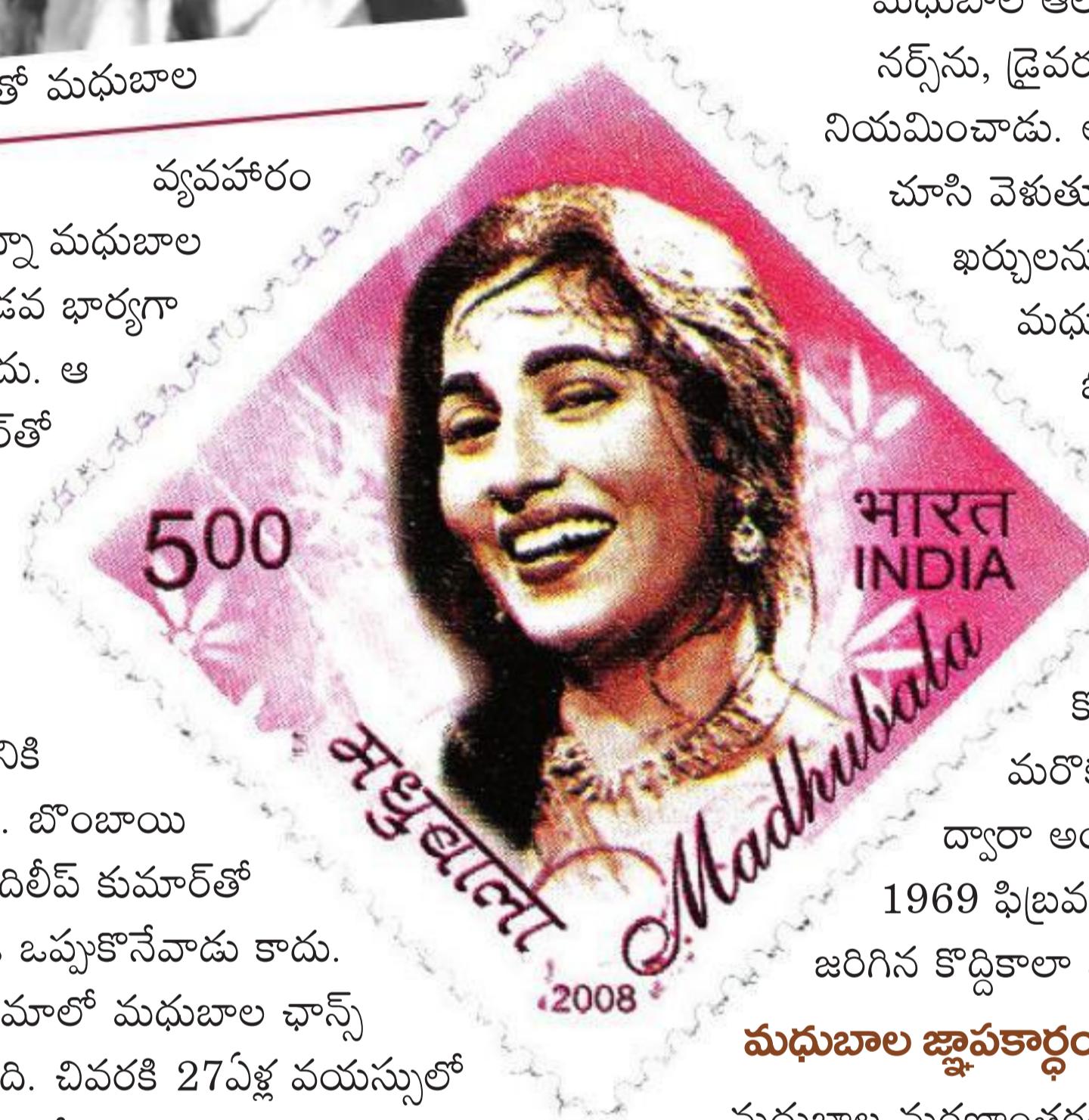
కిషోర్కుమార్తో మధుబాల

వ్యవహరం

తండ్రి పెళ్ళికి ఒప్పుకున్న మధుబాల
కమల్ అమ్రాహీకి రెండవ భార్యగా
ఉండటానికి ఒప్పుకోలేదు. ఆ
తరువాత దిలీప్కుమార్తో
ప్రేమ వ్యవహరం
సాగింది. తండ్రి ఈ
వ్యవహరాన్ని
అంగీకరించలేదు.
ఎందుకంటే కుటుంబానికి
మధుబాలయే ఆధారం. బొంబాయి
కాకుండా మరెక్కడైనా దిలీప్ కుమార్తో
ఘూటింగ్ ఉంటే తండ్రి ఒప్పుకొనేవాడు కాదు.
ధీంతో 'సయదౌర్' సినిమాలో మధుబాల ఛాన్స్
వదులుకోవలసి వచ్చింది. చివరకి 27 ఏళ్ళ వయస్సులో
మధుబాల దిలీప్కుమార్తో తన పెళ్ళి జరగడని
తెలుసుకొని అతన్ని సైతం దూరం చేసుకుంది.

కిషోర్కుమార్తో వివాహం

నటుడు, నేపథ్య గాయకుడు అయిన కిషోర్ కుమార్ను
పెళ్ళి చేసుకుంది. అప్పటికే మధుబాల గుండె జబ్బుతో భాధ
పడుతుండేది. కిషోర్కుమార్ ముస్లింగా మారి పేరు మార్చు

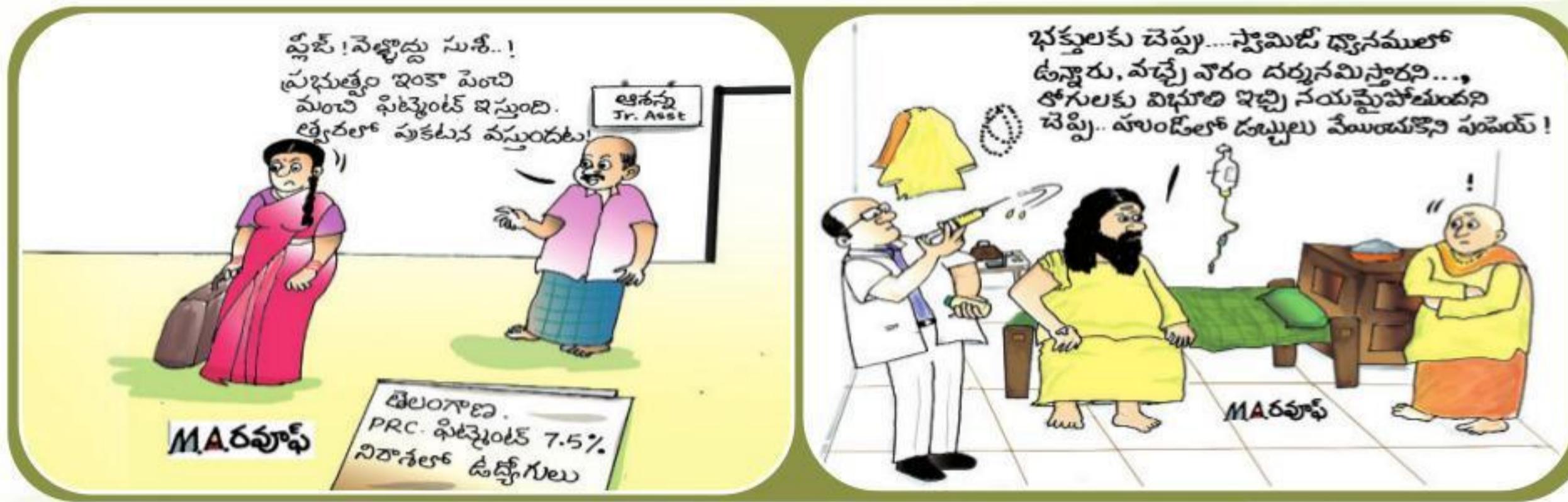
కోవడంతో కిషోర్కుమార్ కుటుంబసభ్యులు ఈ
వివాహాన్ని అంగీకరించలేదు. కానీ, కిషోర్ కుమార్
ఫిల్మ్ ఫెయిర్కి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో తానూ,
మధుబాల మతం మారలేదని ప్రకటించాడు. పెళ్ళి
అయ్యక హనీమూన్ కోసం ఇంగ్లాండ్ వెళితే
అక్కడ డాక్టర్ మధుబాల ఇంకా రెండేళ్లు మించి
బతకదని చెప్పారు. తన మరణం ఆసన్ముఖైందని
తెలుసుకున్న మధుబాల, భారతదేశానికి తిరిగి
వచ్చారు. కిషోర్ కుమార్ కుటుంబసభ్యులు వీరి
వివాహాన్ని అంగీకరించక పోవడంతో మధుబాల
ఎప్పుడూ అతని నిజమైన భార్య కాలేక
పోయారు. కిషోర్కుమార్ ఇంట్లో కలతల
కారణంగా వివాహమైన నెలరోజుల్లోనే ఆమె తన
బాంద్రా భవంతికి తిరిగివచ్చారు. ఆ ఇంట్లో
మధుబాల ఆలనాపాలనా చూడటానికి ఒక
నర్సును, డ్రైవరును కిషోర్ కుమార్

నియమించాడు. అప్పుడప్పుడు వచ్చి మధుబాలను
చూసి వెళుతూ ఉండేవాడు. అన్ని రకాల వైద్య
భర్యులను కిషోర్ కుమారే భరించేవాడని,
మధుబాల చెల్లెలు మాధుర్ భూషణ్
ఓ పుత్రికు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో
తెలియజేసింది. మధుబాల
శేష జీవితమంతా వారి
వైవాహిక జీవితం
ఏపరీటమైన ఒత్తిడితోనే
కొనసాగింది. కానీ మధుబాల
మరొక 9 సంవత్సరాలు జీవించడం
ద్వారా అంచనాలను అధిగమించారు.
1969 ఫిబ్రవరి 23న, తన 36వ పుట్టినరోజు
జరిగిన కొడ్డికాలా నికే మధుబాల మరణించారు.

మధుబాల జ్ఞాపకార్థం తపాలా జిళ్ళ

మధుబాల మరణాంతరం 2008వ సంవత్సరంలో ఆమె
జ్ఞాపకార్థం భారతీయ తపాలా వారు తపాలా బిళ్ళ విడుదల
చేశారు. దీనిపై ఆమె బొమ్మ ఉంటుంది. ఈ విధంగా
గౌరవించబడిన మరొక ఏకైక భారతీయ నటి నర్సీన్ డత్.

**(ఫిబ్రవరి 14వ తేదీ మధుబాల జయంతి
సందర్భం...)**

అనుసాయమ్మ గారి అరుగు

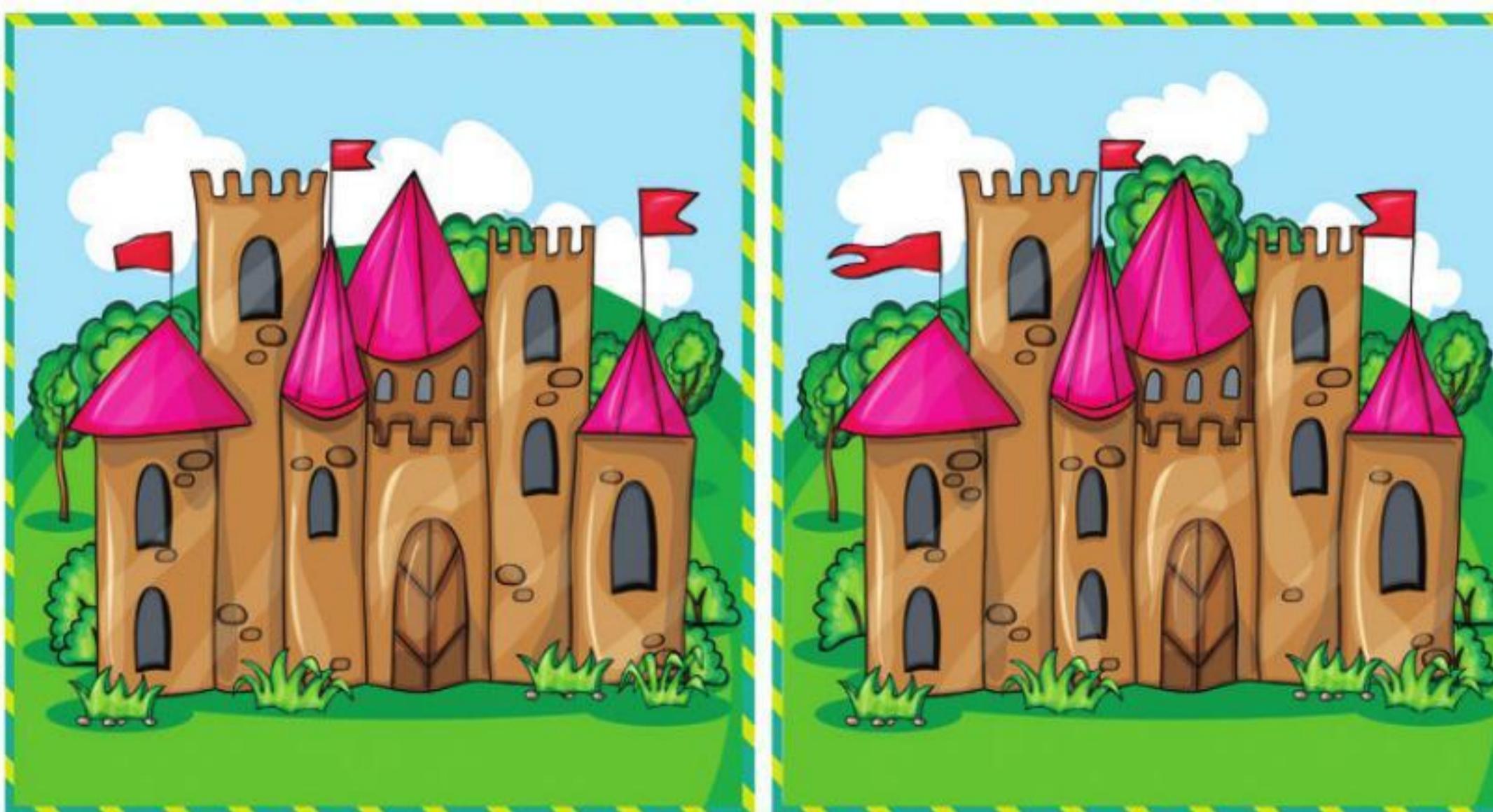
విష్ణుపురంలో అందరివి పూరి గుడిసేలే. అనుసాయమ్మ గారి ఇల్లు ఒక్కటే రాతి కట్టడం. ఇంటి ముందు పెద్ద అరుగు కట్టింది. అందరూ అక్కడ చేరి ముచ్చట్టు, లోకాభి రామాయణం

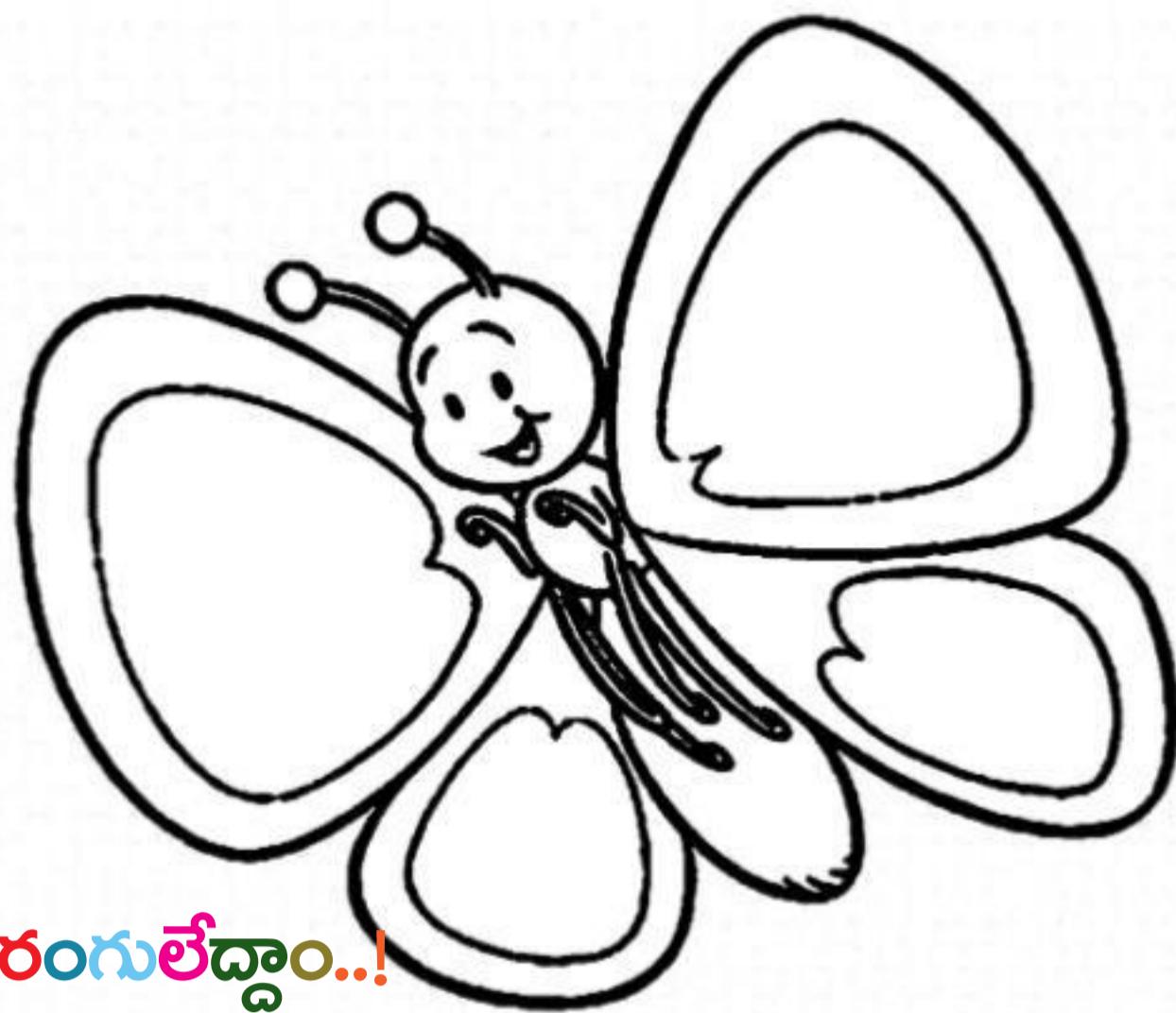
మాట్లాడుకునే వారు. కొందరు అక్కడే వివాహ కార్యక్రమాలు కూడా చేసేవారు. ఊరికే అందరూ అరుగు వాడుతుండటం చూసి అనుసాయమ్మకు ఆశ పుట్టింది. అరుగు వాడుకుంటే ఇక పైకం ఇవ్వాలని పరతు విధించింది. విధి లేక కొందరు పైకం చెల్లించి అరుగు వాడుకునే వారు. ఇది ఆ ఊరి మల్లయ్యకు నశ్చలేదు. అరుగుకు పైకం వసూలు చేయడం అతన్ని బాధకు గురి చేసింది. క్రమంగా ఆ అరుగు మీద ఎవరు కూర్చునే వారు కాదు. అద్యష్టవశాత్తు ఆ యేడు మల్లయ్య పొలంలో బంగారం పండింది. ఉన్న గుడిసె తీసి రాతితో చక్కటి ఇల్లు నిర్మించుకుని ఇంటి ముందు పెద్ద అరుగు కట్టాడు. “ఎవరైనా, ఏ కార్యక్రమమైన ఈ అరుగును ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఎటు వంటి పైకం అవసరం లేదు.” అని చెప్పాడు. నిన్నమెన్ను తన అరుగు వాడుకున్న వారందరూ మల్లయ్య అరుగునే వాడేవారు. ఆ దారిన పోయే వాళ్ళు ఎవరూ కూడా అనుసాయమ్మ అరుగు మీద కూర్చునే వారు కాదు. ప్రతి రోజు ఊరి జనంతో కళగా వుండే ఆ అరుగు బోసి పోయింది. అందరూ మల్లయ్యను పొగుడుతూ ఉంటే అనుసాయమ్మ తెగ బాధపడిపోయేది. అది తెలుసుకుని అనుసాయమ్మ భర్త కూర్చుయ్య “మనం ఒత్తికినన్ని రోజులు మన వెంట వచ్చేది మంచే. ఉట్టి అరుగుకే నువ్వు పైకం వసూలు చేశావు. మనం రోజూ చూసే వ్యక్తులకు నువ్వు అలా చేయడం బాగా లేదు. ఇప్పుడు నువ్వు ఈ అరుగుకు పైకం తీసేసిన ఎవరు ఉపయోగించరు. చూశావా అరుగు వాడకం లేకపోతే ఎలా బోసిపోయిందో, ఇప్పటికైనా అందరితో కలిసి ఉండు, ఈ అరుగుకు పూర్వ కళ తీసుకురా” అని హితవు చెప్పాడు. కూర్చుయ్య మాటలతో అనుసాయమ్మలో మార్పు వచ్చింది. ఆ రోజు నుంచి అరుగు ఎవరైనా వాడుకోవచ్చు, నన్ను క్షమించండి అని వేడుకుంది. ఆమెలో వచ్చిన మార్పుకు ఊరంతా సంతోషించింది.

- కనుమ ఎల్లారెడ్డి, 93915 23027

తేడాలు

ఎక్కువ
కనిపిస్తున్న
రెండు బొమ్మలు
బక్కలా
కనిపిస్తున్నాయి,
కానీ వాటిలో
పది తేడాలు
ఉన్నాయి. అవి
ఏంటో
కనిపెట్టగలరేవో
ప్రయత్నించండి
చూద్దాం..

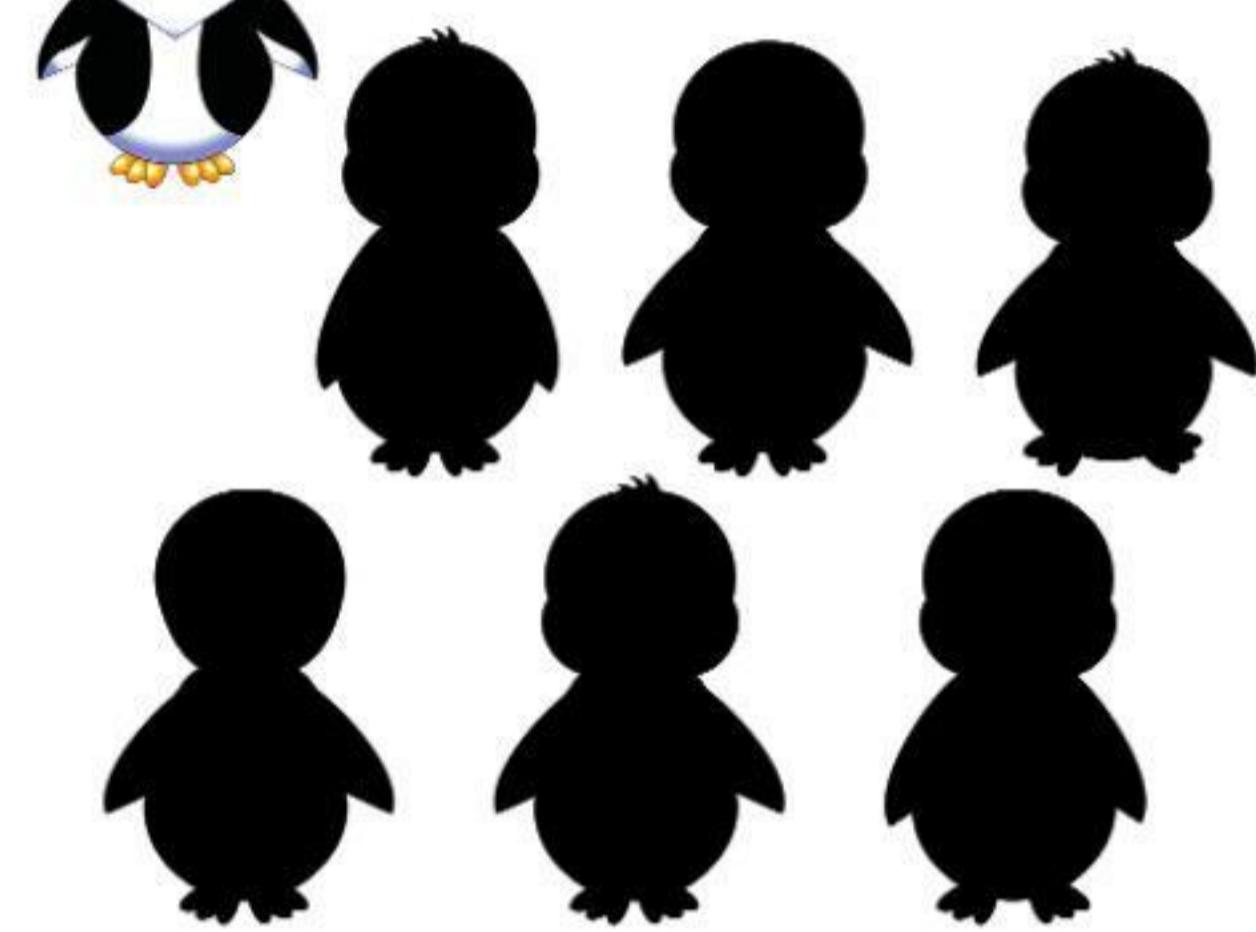

రంగులేద్దాం..!

పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో గుడ్డకు మంచి డిజెన్ వేసి ఉంది. దానికి ఏమే రంగులు వేస్తే అందంగా వుంటుందో వేయండి చూడాం...

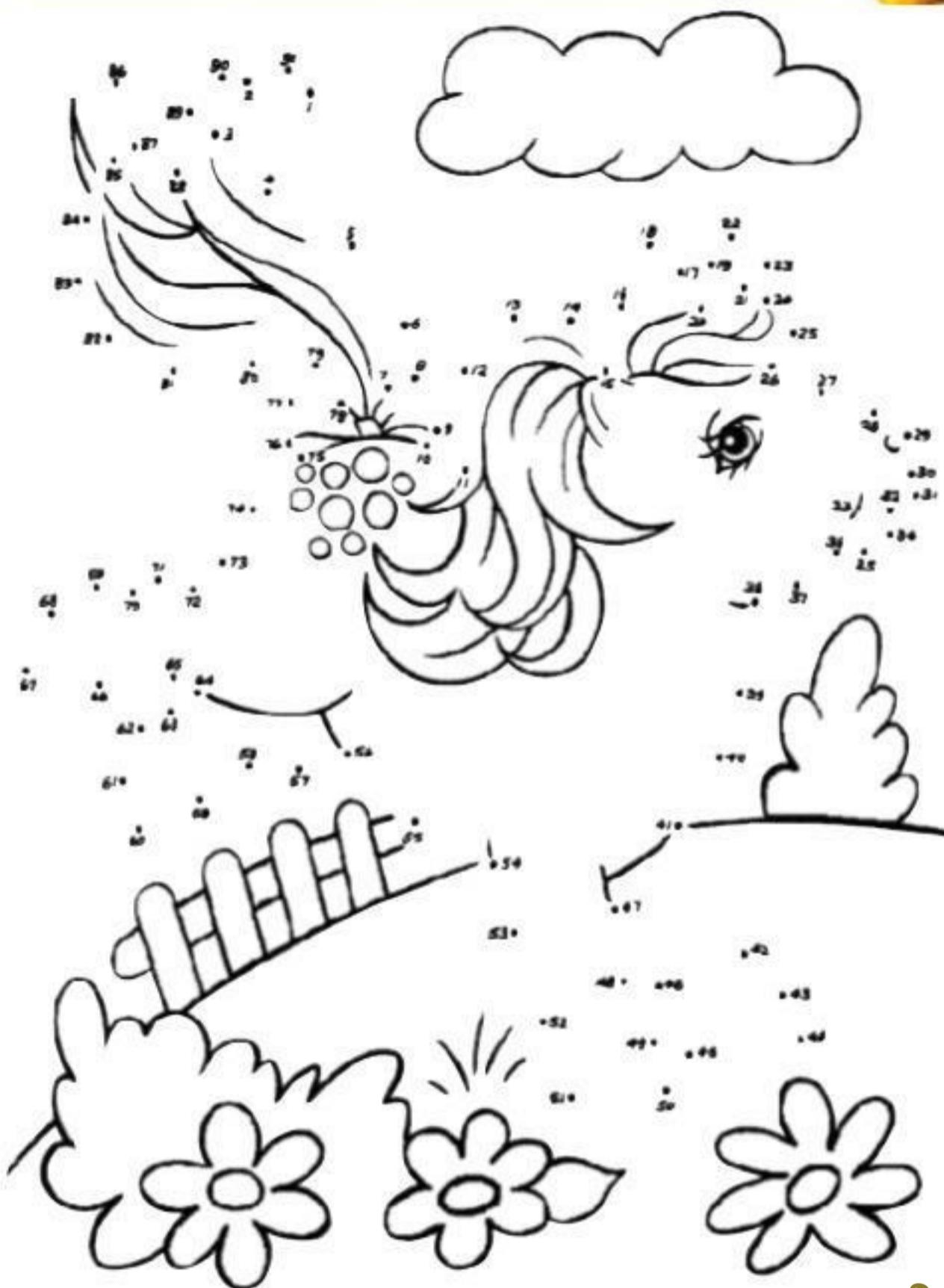
నీడ జాడేబి? కింద కనిపిస్తున్న బొమ్మను పోలిన ఆరు రకాల నీడలున్నాయి. అందులో బొమ్మకు సంబంధించిన నీడ ఒక్కటి మాత్రమే ... ఆ నీడ ఏదో కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి..

దారేడి? పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో కోతికి ఆకలేస్తుంది.. ఎదురుగా అరటిపండ్లు ఉన్నాయి. కానీ ఎలా వెళ్లాలో దారి తెలియడం లేదంట.. మీరేమైనా సాయం చేయగలరా...!!

పుట్టి గీలభర్ బుడ్డోడి తెలివి - 27

గుడిలో ఇంగ్లీష్ మాట్లాడకు,
దేవునికి అర్థం కాదక్కా!
!@#\$?

చుక్కలు కలపండి?

పైనున్న ఆకారం పూర్తిగా లేదు. ఆ స్థానంలో చుక్కలు, పక్కన అంకలు ఉన్నాయి. అంకల ఆధారంగా చుక్కలు కలుపుకుంటూ వెళ్లే ఆకారమేంటో పూర్తిగా వస్తుంది. ట్రై చేద్దామా..

లెక్క తేల్చిండి

పక్కన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో మూడు రకాల ఆకారాలు ఉన్నాయి. వాటిని కలిపితే, పొచ్చిప్పే ఎంత వస్తాయో పక్కన వేసి ఉన్నాయి. వాటి ఆధారంగా ‘?’ దగ్గర సమాధానం ఎంతనో చెప్పండి చూడాం..

$$3 + 3 + 3 = 60$$

$$3 + 3 + 3 = 26$$

$$3 + 3 + 3 = 7$$

$$3 \times 3 \times 3 = ?$$

దక్కన రేడియో - హైదరాబాదు

హైదరాబాదు స్టేట్ సాంస్కృతిక చరిత్రలో 'దక్కన రేడియో'ది ప్రత్యేక స్థానం. నిజాం రాజ్యంలో ఇదే తొలి రేడియో స్టేషన్. 1933లో ఒక ప్రైవేటు బ్రాడ్ కాస్టింగ్ స్టేషనుగా 20 వాట్స్ మీటింగ్ పవర్తో అజిష్ణులోని చిరాగ్ అలీ లేన్లో ఉన్న 'ఆజాబ్ మంజీల్'లో ప్రారంభమైనటి రేడియో. మహాబూబ్ అలీ ఉన్న ఒక పోస్టుల్ ఉద్ఘోగి మొదటి బీనిని నిర్వహించాడు. అయితే 1935 ఫిబ్రవరి 23న నిజాం సర్కారు బీనిని తమ అధినంలోకి తీసుకున్నది.

- హెచ్. రమేష్ బాబు, 7780736386

ఇదిలా ఉండగా అప్పటి మదరాసు స్టేటులో అప్పటివరకు రేడియో స్టేషన్ ప్రారంభం కానేలేదు. 1938 జూన్ 16న ఎగ్జూర్లో సి.రాజగోపాలు చారి, కూర్కె వెంకటరెడ్డి నాయుడు (మదరాసు ప్రధాని)ల సమక్షంలో తొలుత రేడియో స్టేషన్ ప్రారంభమైంది. అంటే స్వతంత్ర రాజ్యంగా ఉన్న హైదరాబాదు మిగతా ఇండియాలోని నగరాలకన్నా కాస్త ముందుగానే సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించుకున్న దని మనం దీనిని బట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు.

రేడియో స్టేషన్ని తమ అధినంలోకి తీసుకున్నపునడు 'నిజాం స్టేట్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్ డిపార్ట్మెంట్' ద్వారా దీనిని నిర్వహించేవారు. 1939లో దీనికి కార్బూర్టర్ గా, వైర్లెన్ డిపార్ట్మెంట్, కంట్రోలర్ గా 'నవాబ్ అలీ యావర్ జంగ్' బహాదూర్ ను, ఇతర సభ్యులుగా మహామృద్ ఘజలుర్ రహమాన్, మహాబూబ్ అలీ తాహెర్, సయ్యద్ మొహమ్మద్ హాస్సెన్లను నియమించారు.

1935లో ఈ రేడియోను తమ అధినంలోకి తీసుకున్నపుడు ఉర్దూలో వార్తా ప్రసారాలు, ఘనాల్, ఖవాతీ, దభినీ దోల్కు గీతపంటి కార్బూర్కమాలు ప్రసారమయ్యేవి. వీటితో పాటు ఉర్దూ కార్బూర్కమాలు ప్రసారమయ్యేవి. వీటితో పాటు ఉర్దూ ప్రసంగాలు, సంచికా కార్బూర్కమాలు, నాటకాలు కూడా ప్రసారం చేసేవారు. రోజు మొత్తంలో ఈ రేడియో నాలుగునున్నర గంటలపాటు పనిచేసేది. ఇందులో అరగంట చిన్న పిల్లల కార్బూర్కమాలకు కేటాయించగా మిగతా నాలుగు గంటలు సాధారణ కార్బూర్కమాలుండేవి. వార్తలు ఉర్దూ, ఇంగ్లీషులో ప్రసారం కాగా, ఏదైనా ప్రసంగం 15 నిమిషాల వ్యవధిలో సాగేది. వీటితో బాటు వాయ్గాత్ర సంగీత కార్బూర్కమాలు ముందుగా రికార్డు చేసి ప్రసారం చేసేవారు.

ఈక చిన్న పిల్లల కార్బూర్కమాలను వారంలో రెండు సార్లు

ప్రసారం చేసేవారు. మిగతా రోజులలో ఆనక్కికరమైన సూచనలచే ప్రసంగాలు, కథానికలు, చర్చ కార్బూర్కమాలు, వాయ్గాత్ర సంగీత కార్బూర్కమాలు ప్రసారయేవి. ఇలా 1939 జులై నాటికి దక్కన రేడియోగా పేరు మార్చుకున్న హైదరాబాదు రేడియో 'నిజాం రాష్ట్ర వైర్లెన్ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నడిచింది. ఈ విషయమై 1938 జులై 23న వెలువరించిన ఒక ప్రకటన ఆంధ్రప్రతిక డైలీలో ప్రచురితమైంది. దీని ప్రకారం రేడియోలో అంతర్జాతీయ విషయాలు, బ్రిటీష్ ఇండియా పత్రికల వ్యాఖ్యలు, లండన్ నగరం నెలవారీ వార్తా లేఖలు, భారతదేశంలోని ఇతర ప్రాంతాల సమాచారం ఆంగ్లంలో ప్రసారం చేయడానికి నిర్ణయించారు. అట్లానే రేడియో ప్రసారాలలో నాణ్యత కోసం, నూతన సాంకేతిక విషయాలు అధ్యయనం కోసం ఒక ఉన్నతాధికారిని ఆరు నెలల పాటు విదేశాలలో శిక్షణ

ఫిబ్రవరి 13 ప్రపంచ రేడియో దినోత్సవం

నిమిత్తం పంపడానికి నిర్ణయిం చారు. అంతేగాకుండా ప్రోగ్రామ్ కమిటీ లను ఏర్పాటు చేశారు. ఇందులో స్ట్రీల కార్బూర్కమాల నిర్వహణకు ఒక స్ట్రీ సభ్యురాలిని కూడా అందులో నియమించారు.

ఇదిలా ఉండగా జౌరంగాబాద్లో ఒక మీడియం వేవ్ ప్రొన్స్ మీటర్ ని నెలకొల్పి 1941 ఏప్రిల్ 4న రేడియో ప్రసారాలను ప్రారంభించింది నిజాం సర్కారు. ప్రాంతీయ ప్రసార కేంద్రంగా ఇక్కడి నుండి ఉర్దూ, మరాటి భాషలలో కార్బూర్కమాలను ప్రసారం చేసారు. ఇంతకుమును పే చెప్పుకున్నట్లుగా హైదరాబాద్ నగరంలోని సరూర్ నగర్లో 1939లో మీడియం వేవ్ ప్రసారాలు మొదలైనవి. ఒక నివేదిక ప్రకారం 1939లో సమాచార, సాంకేతిక, ఆర్థిక, వైద్య, చారిత్రక, రాజకీయ, విష్య, సాంస్కృతిక, వోస్యవరమైన 177 రేడియో కార్బూర్కమాలు ప్రసారమైనవి. వాటిలో ఉర్దూ కవల మాఝాయిరాలు, నాటకాలు, పిల్లల కార్బూర్కమాలు కూడా ఉన్నవి. రోజు 50 నిమిషాల పాటు ఉర్దూ, ఇంగ్లీషు భాషలలో న్యూస్ బులిటిస్సు ప్రసారమయ్యేవి.

మరో వైపు హైదరాబాదులో రేడియో కేంద్రం ఏర్పడిన

ఫలితంగా ఎందరో స్నానిక కవి పండితులకు తమ ఉర్దూ రచనలను ఆవిష్కరించుకునే అవకాశం ఏర్పడింది. ఇక శాస్త్రీయ సంగీత వాద్య, గాత్ర విద్యాంసుల సంగతి చెప్పునవసరమే లేదు. ఎందరో సంగీతజ్ఞులు భయాల్, గజశ్శు, టుమ్మీలు, గీతలు, దాద్రాలు యుగశ గీతాలు, జుగల్ బందీలు చేసి రేడియో కార్బూకమాలలో పాల్గొనేవారు. తమ కార్బూకమాలకు మంచి జనాధరణ లభించడంతో ఈ కళాకారులు ఎలాంటి పారితోషకాలు ఆశించకుండానే కచేరీలు చేసేవారు.

స్నానిక కవులు, కళాకారులే కాకుండా దేశ వ్యాప్తంగా ప్రసిద్ధులైన ఉస్తాద్ అబ్దుల్ కరీంబాన్ ఆ కాలంలో రెండుసార్లు ప్రౌదరాబాదు వచ్చి రేడియోలో సంగీత కచేరీ చేశారు.

దక్కన్ రేడియోలో రికార్డింగ్ జరుగుతున్న దృశ్యం

ఇంకా ఉస్తాద్ భయ్యాం హల్సేన్ భాన్ (సారంగి), పండిట్ వెంకటరావు (హార్స్‌నియం), పేక్ దావూద్ (తబలా), జి.ఎన్.దంతాలే (జలతరంగి, గాత్రం) అంబా ప్రసాద్ (హార్స్‌నియం), ఉస్తాద్ పేక్ దావూద్ (తబలా), శంకర్లాల్ మాస్టర్, వసుమతీ దంతాలే, అంబాదాన్, ఆప్స్, విరల్రావు (గజలీ), ఎన్.బి. దేణ్పాండే వంటి ప్రఖ్యాత సంగీత కారులు ప్రౌదరాబాదు రేడియోలో కచేరీలు చేశారు. ఇంకా వీరు మాత్రమే కాకుండా ఉస్తాద్ ఫయాజ్ భాన్, ఉస్తాద్ బడ్ గులాం అలీభాన్, హీరాబాద్, బరోడేకర్, ఆమె సోదరి సరస్వతి రాణే వంటి బయటి విద్యాంసులు సంగీత కార్బూకమాలు దక్కన్ రేడియోను సుసంపన్నుం చేసినవి. ఇందుకు ప్రధాన కారణమేమిటంటే 1900 నాటికి ప్రౌదరాబాదు స్టేట్ ఒక సాంస్కృతిక కేంద్రంగా రూపుదిద్దుకున్నది. లక్ష్మీ, రాజస్తాన్, మధ్యప్రదేశ్, డిలీర్ రాజస్థానులలోని ఎందరో కవి పండితులకు నిజాం ఆశ్రయమిచ్చి వారిని, వారి కళలను పోషించారు. ఇందుకు మహారాజా చందూలాల్, మహారాజా కిషన్ పెర్స్ దీల్ కుడా మరింత తోడైంది.

అప్పట్లో ప్రౌదరాబాదు సగరంలో పూర్తిస్నానులో విద్యుత్ సౌకర్యం లేదు. రేడియో సెట్టు కూడా చాలా ఖరీదు కావడంతో ధనవంతుల ఇండ్స్లోనే ఉండేది. ఆస్తి ఉన్నవారు రేడియో సెట్టు ఉన్నవారింటికి వెళ్ళి కార్బూకమాలను వినేవారు. క్రమంగా సినిమా పాటలకు ఆదరణ పెరగడంతో రేడియోలో వాటిని కూడా ప్రసారం చేయడం మొదలుపెట్టారు. దీంతో రేడియోకు సామాన్యుల ఆదరణ పెరగడం మొదలైంది.

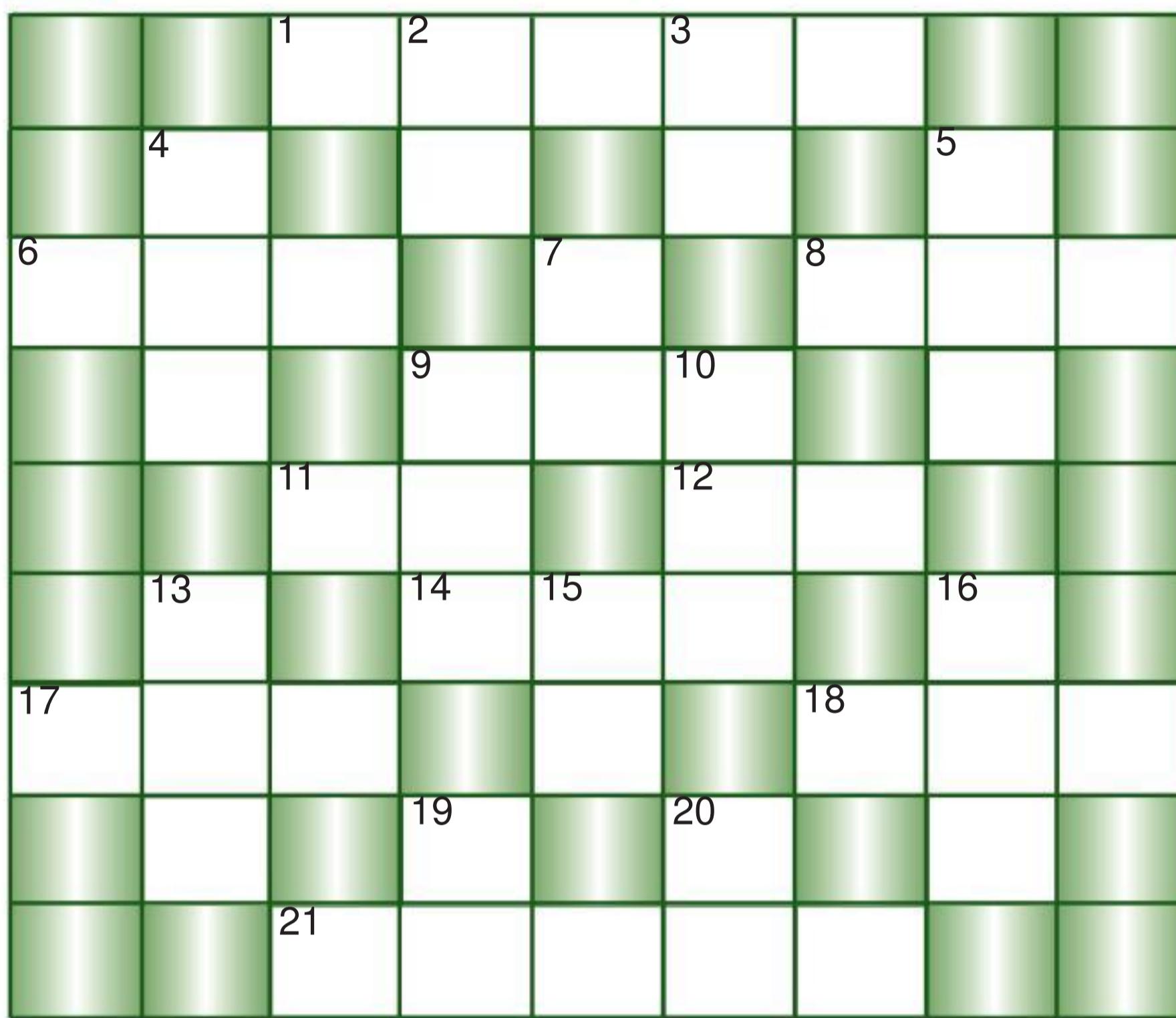
అప్పట్లో దక్కన్ రేడియోలో కార్బూకమాలెట్లు ఉండేవో తెలుసుకొనడానికి మచ్చుకు ఒక రోజు కార్బూకమాల పెడ్యూల్ని చూస్తే, 1941 డిసెంబర్ 31 నాటికి కార్బూకమాల వివరాలు ఇలా ఉన్నవి. ఉదయం 5:30కు భయాల్, సుర్సారంగి, 5:50లకు గజల్ (తేర్ ఖుషీ సె అగర్ గమ్ మే భీ ఖుషీ నహలయే), 6:00లకు ఆమ్ పసంద్ మాసెకి, 6:20లకు మరారి పాద్ జెర్ భజన్, 6:40లకు ఘజల్, 7:00లకు బచ్చోంకా ప్రోగ్రామ్, 7:30లకు భద్రమ్సాల్ తఫ్ఫరీర్, 7:45 ని॥లకు భయాల్ గానం మల్ఫోన్, 8:00లకు ఉర్దూ వార్తలు, 8:25ని॥లకు ఇంగ్రీషు వార్తలు, 8:50లకు ఉర్దూ వార్తలు, ఆమ్ పసంద్ మాసెకి, 9:10ని॥లకు కర్ణాటిక్ ఆనందబైరవి, 10:00 గం॥లకు దువేసలామతి.

నిజాం స్టేట్లోని తనదైన ప్రాధాన్యతను సంతరించుకున్న దక్కన్ రేడియో సైనిక చర్య నేపథ్యంలో కీలక పాత్రనే పోషించింది. 1948 సెప్టెంబర్ 17న లాయక్

అలీ మంత్రి వర్గం రాజీనామా చేసింది. అదే రోజు సాయంత్రం 5 గం॥లకు కాల్యుల విరమణకు ఆదేశిస్తున్నట్లుగా నిజాం నవాబు దక్కన్ రేడియోలో ప్రసంగం చేశారు. చివరికి 1950 ఏప్రిల్ 1న దక్కన్ రేడియోను భారత ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవడంతో ప్రౌదరాబాదు ఆకాశవాణి కేంద్రంగా తన కొత్త ప్రసారాలను ప్రారంభించింది. ఆ తరువాత ఇందులోనే వివిధ భారతి (జనరంజని) విభాగం, మరో వైపు ప్రౌదరాబాద్ బి అని యువవాణి విభాగం ఏర్పాడైనవి. ఆ తరువాత ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, వరంగల్ నగరాలలో లోపవర్ ట్రాన్స్‌మీటర్లలో రేడియో కేంద్రాలు ఏర్పడినవి. టెక్యూలజీ పెరిగిన నేపథ్యంలో రేడియో మిర్చి, 98.3 ఎఫ్.ఎం. రేడియోలు వెలసి మనోరంజకమైన కార్బూకమాలను నూతన పంథాలో ప్రసారం చేస్తాన్నది. ఇక ఇవేమీ లేనపుడు బొంబాయి వివిధ భారతి, సిలోన్ రేడియో ప్రసారాలు కూడా ప్రౌదరాబాదు స్టేట్ ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండినవి. ఇట్లు ప్రౌదరాబాదు స్టేట్లో రేడియో తన ప్రస్తానాన్ని సుమారు తొంటై ఏష్టుగా కొనసాగిస్తున్నది.

వదకేళ 291 - సుధామ

ఆధారాలు

అడ్డం

1. గెలిచినవాడి నవ్వు (5)
6. హక్కు కాదు,
విధాయకమైనది (3)

8. ఎన్.డి.ఎ, యు.పి.ఎ అనేది
ఏదయునా ఒక ఇదే (3)
9. అనుభవజ్ఞులచే యువతకు
ఇప్పించేది (3)
11. నాయకులు (2)

12. స్వష్టం (2)
 14. తెలంగాణ వేదుక (3)
 17. నిర్ణయాల పైల్ పై సదరు
మంత్రి చేసేది (3)
 18. పదవి చేకొనేటప్పుడు
చేసేది! (3)
 21. ఓటమి (5)
- నిలువు**
2. ప్రజ (2)
 3. దండ (2)
 4. చేతనయ్యెది, వీలయ్యెది (3)
 5. మోసం, అబద్ధం (3)
 7. నూరు మాత్రమే (3)
 9. ముదము (3)
 10. నాశేశ్వరం ఇంటిపేరైన
దూది మేడ కవి (3)
 13. చెదిరిన కంజాత (3)
 15. ఇది కర్మనుసారిణి
అంటారు (2)
 16. ఇనుప డేగ (3)
 19. చక్కి రహిత చకోరాక్కి (2)
 20. నీడ (2)

గమనిక

► సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే
రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు
ప్రతులు పంపించాలి.

► రచయితలే సమీక్షలు రాయించి
పంపకూడదు.

► పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు
సంబంధించి సంపాదకులదే తుది
నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోస్టలో
సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి,
నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక,
ప్లాట్ నెం.21/1, ఎం.పెచ్.భవన్,
ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా,
బాగ్లింగంపల్లి,
హైదరాబాద్-500020

వదకేళ- 290 జవాబు

	1	గె	లు	2	పు		3	ట్ల	ట	4	మీ	
5	అ	డ్డం		6	అ	7	ము	డ		8	తం	9
	భ్య		10	భే			తి		11	కం		షా
	రి		12	తా	డి		13		టీ			రం
		14	వే	ళ		15	ధ		16	తు	ల	
17	లె		18	ప్ర	వ	రా	ఖ్య	డు			19	మీ
	క్ర్యూ		శ్వ			వ		పు			తా	
20	పు	21	రం		22	మె	తు	23	కు		24	బో
		25	భ	య	ము		26	లం	గో	టి		యి

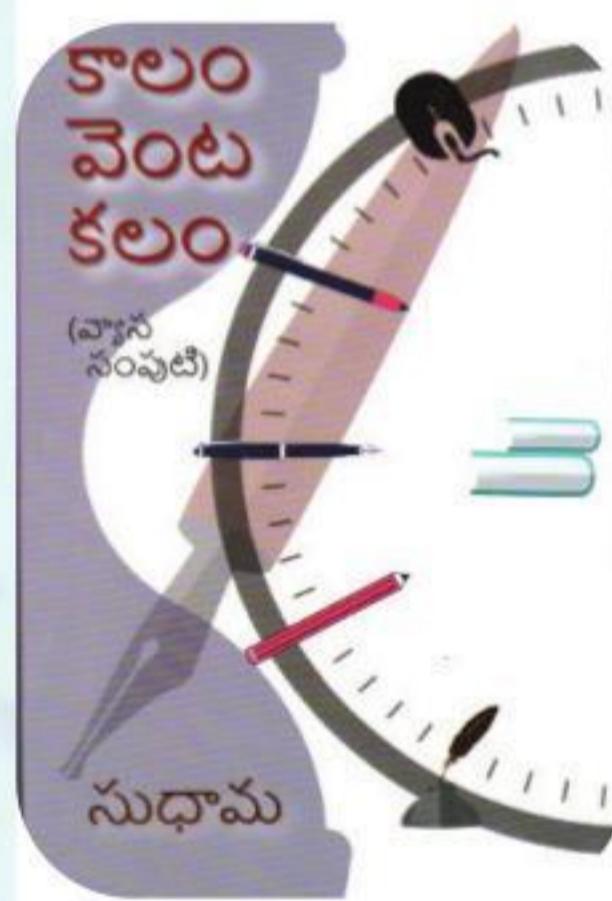
వదకేళ పజిల్సి పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

కాలం వెంట నడిచిన కలంధారి

ఏదు దశాబ్దాల కాలాన్ని పట్టుకుని తెచ్చి మనముందర పెట్టి కాలం వెంట కలంతో నడుస్తూనే వున్నారు సుధామ గారు. వారి డెబ్బుయి మూడు వ్యాసాల రీశ్చు, కాలపు తెరపై సాహితీ కళాజీవితాలను కళకు కట్టిస్తాయి. నిజంగా ఇది అందరు చదవవలనిన సంపుటి. తెలుగు నేలపై వెలుగులు ప్రసరింపజేసిన సాహితీ కారులు, కళాకారులు అనేక ప్రముఖుల జీవితాలను, కళా స్వజన పరిచయాలను ఇందులో మనం చూడగలుగు తాము. పరిశోధక విద్యార్థులకు, సాహిత్య అధ్యయన కారులకు, సాహితీ ప్రియులకు ఆసక్తిని రేకెత్తించే, అనురక్తిని కలిగించే వ్యాసాల సంపుటి సుధామ గారి 'కాలం వెంట కలం'.

రచయిత స్వయాన కవి, విమర్శకుడే కాక, కార్పునిస్టు, చిత్రకారుడు, రేడియో ప్రయోక్త, కళాకారుడు అయి వుండటం వల్ల వ్యాసాల లయలో కళా వ్యాపాదయం కదలాడుతుంది. ఆసక్తి చిగురుదొడుగుతుంది. తను రాసిన కవుల, కళాకారులతో పరిచయమూ, సహచర్యమూ, సాంగత్యమూ వారిపైన సుధామ గారికున్న గౌరవ అభిమానాలు కూడా చదివించేతనాన్ని పెంచాయి. వీరి అనుభవాల ధారను భావితరాలు ఆస్వాదించి తీరవలసినదే.

లీతీ, కుందుర్తి, దాశరథి రంగాచార్య, సినారె, రాళ్ళబండి కవితా ప్రసాద్ మొదలయిన పరిచయాలతో పాటు

కథకులు పెద్దిబోట్ల సుబ్బామయ్య అంపశయ్య నవీన్, రావుర్ భరద్వాజ్ రేడియో కార్యక్రమాలు, భానుమతిగారి కథలు, ముళ్ళపూడి పరిచయమూ, మునిమాణిక్యం గారు, పి.వి., కాళోజీల స్నేహం, నాటక రచయిత మొదలి నాగభూషణశర్మ గీర్వాణ భాషా చంద్రుడు, పుల్లెల రామచంద్రుడు, మిమిక్రీ ధ్వని శిఖరుడు నేరెళ్ళ వేఱుమాధవ్, మృదంగ విధ్వాంసుడు ఎల్లా వెంకటేశ్వరరావు, కార్పునిస్టు సత్యమూర్తి, చిత్రకళా రూపు రేఖల బాపు, తలిశెట్టి రామారావు, రేడియో అక్యూయ్ తురగా జానకీరాణి, శశాంక మాడభూషి రంగాచార్య మొదలయిన ప్రసిద్ధులను తనదైన శైలిలో పరిచయం చేశారు. సినీ కథానాయకుడు అశోక్కుమార్, ప్రపంచ ప్రసిద్ధ అమెరికన్ ప్రజా గాయకుడు నోబుల్ బహుమతి గ్రహీత బాబ్జుడిలాన్ గురించి ఇందులో మనం తెలుసుకోవచ్చు. సాహిత్య జీవితాలనేకాక తెలుగు భాషను గురించి, నూరేళ్ళ తెలుగు కథను గురించి, ప్రసార మాధ్యమాల గురించి వున్నాయి. తన సాహితీ కళా రంగ అనుభవాన్ని రంగరించి వెలువరించిన ఈ వ్యాస సంపుటి ప్రతి సాహితికారుడు కలిగి వుండాల్సిన గ్రంథం.

(కాలం వెంట కలం (వ్యాస సంపుటి), రచయిత : సుధామ, పేజీలు : 440, వెల : రూ.300/-, ప్రతులకు : ఎ. ఉషారాణి, స్నేహిత ప్రవంతి, జి 12, సదత్ టపర్స్, పద్మావతి అపార్ట్‌మెంట్స్, సలీం నగర్ కాలనీ, మలక్‌పేట, హైదరాబాద్ - 036, నెల్ : 9848276929 / 9849297958)

- కె.ఆనందాచారి

కథకురాలిగా

ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి

తెలుగు సాహిత్య

రంగాన విలక్షణమైన

పాండిత్య ప్రతిభ

వున్న విదుషీమణి

డాక్టర్ ముదిగంటి

సుజాతా రెడ్డి.

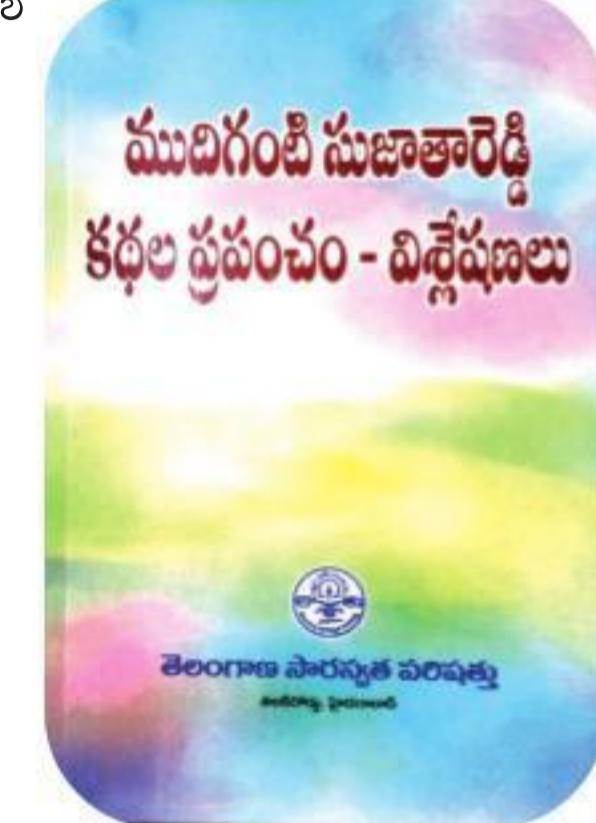
బహుళ ప్రక్రియల్లో

రచనా వ్యాసాంగాన్ని

కొనసాగిస్తూ

తెలుగు సారస్వత

సంపన్నతకు ఆమె

అందిస్తున్న దోహదం ఎంతో విలువైనది అంటూ

సుజాతారెడ్డి గారి వ్యక్తిత్వం, మూర్తిమత్తుం,

సాహిత్య రంగంలో చేసిన కృషిని వివరిస్తూ ఒక

వ్యాసం, రచయిత్రిగా ఆలోచనాత్మకం ఆమె కథా

సంవిధానం అంటూ ఇంకో వ్యాసంలో

విశ్లేషించారు. విసుద్రాయి కథా సంకలనంపై

ఓ.సరస్వతి, సంబాష్ విజయలక్ష్మి పెద్ద

వ్యాసాలతో పాటు వెల్లండి శ్రీధర్,

బి.ఎస్.రాములు, కేతు విశ్వనాథరెడ్డి రాసిన చిన్న వ్యాసాలు కూడా ఉన్నాయి. "మింగుతున్న పట్టుం"

కథా సంకలనానికి వరపరావు రాసిన ముందు

మాటతో పాటు మునివల్లె రాజు, కమలిని,

అవసరాల రామకృష్ణరావు, కాసుల ప్రతాపరెడ్డి

రాసిన చిన్న వ్యాసాలు వున్నాయి. "వ్యాపార మృగం"పై గీతాంజలి రాసిన పెద్ద వ్యాసం వుంది.

"మరో మార్క్స్ పుట్టాలె" కు ఎన్.వేఱుగోపాల్

రాసిన ముందుమాట, కె.పి. సమీక్ష వున్నాయి.

ముదిగంటి పాటు మునివల్లె రాజు, కమలిని,

తుర్కపాటి రాజేశ్వరి విశ్లేషించారు. విశాలాంధ్రలో

వచ్చిన వ్యాసంతో పాటు వుప్పుల సరసింహం

రాసిన పెద్ద వ్యాసం బాగున్నాయి. రచయిత్రిగా

ముదిగంటి క్రమ వికాస పరిణామాన్ని ఈ వ్యాసాలు తెలియజేస్తాయి.

(ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి కథల

ప్రపంచం - విశ్లేషణలు. సంపా :

జె.చెన్నయ్య, పేజీలు : 97, వెల :

రూ. 150, ప్రతులకు : తెలంగాణ

సారస్వత పరిషత్తు., హైదరాబాదు)

- కె.పి.అశోక్ కుమార్

యాది

పట్టపగలో, మిట్టమధ్యహన్మో, ఏ అధరాతో,
ఉన్నట్టుండి ఊరు గుర్తిచ్చినప్పుడల్లా,
నాలో నిద్రాణమైన జ్ఞాపకాలు మత్తుగా లేస్తాయి,

‘మాయతుమ్మెడ’ వాగులో...
మునకేసిన తడారని జ్ఞాపకం
కళనుండి బోట్లు బోట్లుగా కారుతుంది,

ఊరి నడిబోడ్డున “రావిచెట్లు” నీడలో
రచ్చబండపై పరాపుమాడిన దోస్తుల యాది
కండల్ల సుడులు సుడులుగా తిరుగుతుంది,

భిన్న సంస్కృతుల మనుషులు ఏకమై,
“శీర్థ పండుగ” అసైదుల దరువుకు కదం తొక్కిన
కాలి మువ్వుల సవ్వడింకా చెవుల్లో మారుమోగుతుంది,

“అందలమెక్కిన విద్యేషాన్ని” నేలకు దించి,
ఊరి పొలిమేరల్లో ఉరితీసిన
మట్టిమనుషుల సమూహం
మా పురం,

ఊరంటే...
“ఉగాది పచ్చడి, ఈడ్ సేమాయి”ల కలబోత,

కల్పుషం లేని మట్టి మనుషుల మోముల్లో
వికసించే నవ్వుల పూత,

ఊరంటే...
మల్లమత్తుత ఆప్యాయంగా రాఖీ కట్టినప్పుడు
నాన్న పెదవులపై పూసిన నందివర్ధనం పుప్పు

ఊరంటే...
ఎప్పటికే ఇంకని గుండె చెరువు నిండి
మాటల్లో దుంకే “మమకారపు మత్తడి”

* * * *

సుదీర్ఘ నిరీక్షణానంతరం
ఊరు నన్నాహోనించింది,
నేనిప్పుడు,
ఎడారి దేశం నుండి ఎగిరెళ్లడానికి మొలుస్తున్న ఆశల
రెక్కలను ఆర్తిగా తడుముకుంటున్న అరవై రోజుల అతిథిని,

నేను,
ఊరును మరిచిన పరాయిని...
ఊరిని విడిచిన “పరదేశి”ని...
కానీ ఊరు మాత్రం,
నన్న మరవని కన్నతల్లి...

(గత్తు నుండి సాంతూరు బస్యాపూర్ పయనమపుతూ)

- జాబేర్.పాపా, 00968 97663604

చెట్లువొటు

చెట్లును చూసినప్పుడల్లా
నేనో పాటనోతాను
ప్రతిపాటా పచ్చగా పల్లవిస్తుంది
ప్రతిసారీ చెట్లు నవ్వుతూ తాళమేస్తుంది

లేతాకుపచ్చ ఉదయాలూ
ముదురాకుపచ్చ మధ్యహన్లూ
పసుపుచ్చ సాయంత్రాలూ
రోజంతా చెట్లుది పచ్చరంగుల పాట

జోరున వాన కరుస్తుంటే
చెట్లువైపు చూస్తాను
కొమ్మలమీద చినుకుపూల తోరణాలు
నవ్వుతుంటాయి
చుర్రున ఎండ మండుతున్నప్పుడు
చెట్లుకేసి చూస్తాను
ఆకుల చేతులనిండా ఎండగాజులు
గలగలమంటుంటాయి

జివ్వన చలిగాలి వీస్తుంటే
చెట్లువంక చూస్తాను
చెట్లు రెక్కలకింద చేరిన పిట్లు
వఱుకురాగాలు తీస్తుంటాయి
అన్నికాలాల్లోనూ చెట్లుది నులివెచ్చని పాట

చెట్లును చూసినప్పుడల్లా
అమ్మ జోలపాడినప్పుటి వెన్నెల పాట
గుండెల్లో పల్లవిస్తుంది
నాన్నతో నడిచినప్పుటి జ్ఞాపకాల పాట
కళముందు దృశ్యమానమౌతుంది

యవ్వనంలో ప్రేమపావరాల గడునుపాట
గజ్జెకట్టి ఆడుతుంది
వృద్ధప్యంలో చెట్లుపాడే జీవితపు పాట
ఎన్ని కవితలనో తట్టిలేవుతుంది
చెట్లోక పాటల వాన
చెట్లు ఊగినప్పుడల్లా
ఆకుల వీణాగీల మీద
పాటోకటి మోగుతూనే ఉంటుంది

- సాంబమూర్తి లండ

ఏహో.. ఏం సెప్పుతిరి..

ఏంది మామా అంతగనం ఎనుకులాడతన్నవ్
ఏంబోయిందేంకత... అరే అడుగుతంటె ఉలకవేమే మేంగూడ
ఎతుకుతం గద..

వామో.. అగురా మీరెతికేడిదిగాది నేనే ఎతుక్కోవాల..

అబ్బో ఏందోగది..

సెప్పు రా..

సెప్పొ..

ఎడంకాలి సెప్పురా ఇగో గీడనే ఇడ్డి గిట్ల గీ పేపర్ సదువుట్ల
మునిగి ఆదమర్చన్నోలేదో సెప్పుమాయమయ్యంది....

పేపర్ సదువుతన్నా కాళ్ళకే ఉంచుకుంటవ్ గా.. యాడబడితె
ఆడ ఇడవ్వగానే నీ సెప్పును ఎప్పుడు సెప్పు సెదరకుండ
కాపాడుకుంటవ్..

అవ్ రా మంచిగ కనిపెట్టినవ్ పండుకునేటప్పుడు సుత ఇంట్లు
మంచం కింద దాత్త.. అప్పుడప్పుడు నిదర్శలేశి సూసుకుంట.. ఏ
కుక్కచ్చి ఎత్కుపోద్దో అని బయపడుతంట..

ఏంది మంచం కింద దాత్తావ్.. దాసనీకి గదేమన్న మణా,
మాణిక్కెమా..

అవ్ రా కొన్న కొత్తలైతే కాళ్ళకేసుకొనే పండుకునేటోడ్డి.. శెడ్డర్లు
మాత్రన్నయని మా ఇంటామె లోల్చిజేత్తే గపుటిసంది కిందిడుత్తన్నా..
ఇగో గిప్పుడు అనుకున్నదంత అయ్యంది..

డాకె ఏమాటకి పోతెపాయె నా ఎడమకాలిసెప్పు, పోతెపాయె
నా ఎడమకాలిసెప్పు, అని తీశిపారేత్తవ్ గానే గిప్పుడేమో అంత
రందివడ్డన్నవ్..

ఏమ్.. ఏమెర్చురా నీకు అంత సలాగొచ్చినాదిరా ఎంత కష్టపడ్డ..
గా దానికోసం గీ కుక్కలు నా ఇంటినుట్లు నాసుట్లు తిరుగుతంటయ్
రా... సందుజూశి ఎప్పుడెత్కుపోతయోనని.. నాబయం నాకుండె..
ఎత్కుపోయిందెవళో కనపడాలె కర్రగాల్చి పెడ్డ, బండదీస్కొని ఇశిరేత్..

ఏమ్ మంచిగజెప్పవ్ తియ్.. మనూరి కుక్కలు
బొక్కులెత్కుపోతయ్ గనీ నీ సెప్పులెత్కుపోతయా మంచిగ జెప్పాన్నవ్
తియ్..

దిమాకున్నాదిర నీకు గా బొక్కులేమున్నదిరా శీకేసిన గుజ్జ నా
సెప్పు తోల్ శర్మంతో జేసింది తోల్ అంటే ఏందిరా మాసం గాదా..
అందుకే కుక్కలకి నా సెప్పు మీద కన్ను..

ఏమ్ నువ్వునుకుంటన్నట్లు గిది కుక్కల పనిగాదే..

మళ్ళ ఎవుళ్ళదిరా... గా దాని కోసం ఎవుడొస్తడు దొంగోడు..

దొంగోడు గాదు దొరోళ్ళే..

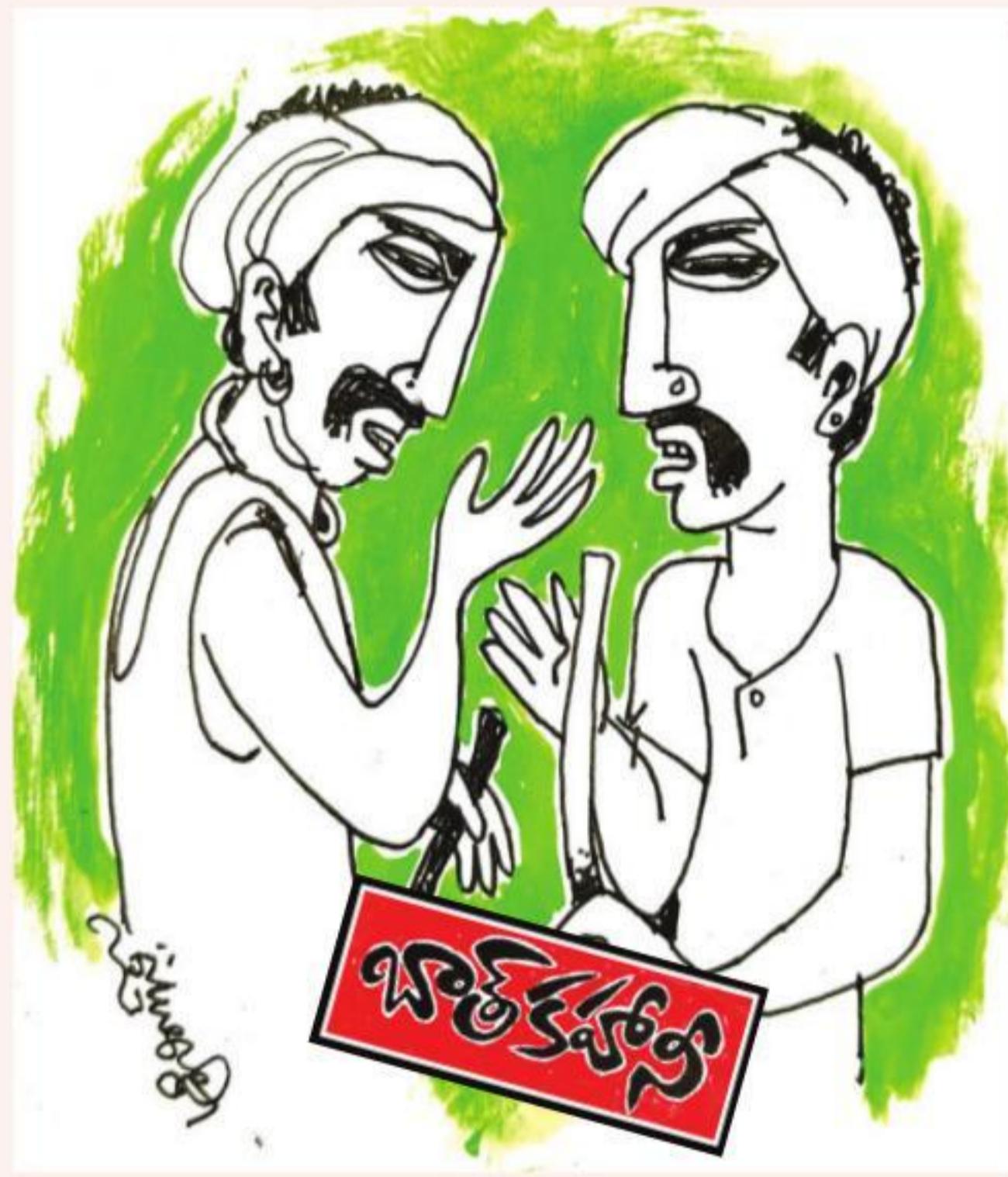
దొరోళ్ళు..

అవ్.. మీ ఇంటై లేరా.. మీ కొడుకు, మీ బిడ్డె, మీ మేనల్లుడు..
ఎవళదో ఎడంకాలి సెప్పు తెగుంటది.. కుట్టిచ్చుకునే తీరికలేక నీది
తొడక్కుపోయింటరు అటెంక ఆళ్ళె తెచ్చితరు తియ్ నువ్వేరం ఫికర్
వడకు..

అరె గట్టెతనే ఫికర్ రా..

ఎందుకే..

కుక్కెతే రాయేశి ఇడిపిచ్చుకుంట నువ్వున్నట్లు బయటోళ్ళెవ్వెన
అవసరాని ఏన్నపోతే మళ్ళ ఆళ్ళే తెచ్చితరు కానీ వారీ గీ అయినోళ్ల,
పాలోళ్లకి జిక్కితే పిరికెడు దుష్టైనగాని మళ్ళ ఇత్తారా.. ఇగ గిట్లనే

అనుసుకుంటరు...

అయితే ఏందే సొంతోళ్ళేనాయె..

ఎహో.. కొత్త జతైన కొనిత్తగాని ఎడంకాలి
సెప్పుపోనిత్తాన్రా..

ఎన్నడో గొంటివి ఎణ్ణ దాటిపోతాండె
ఇంగెన్నాళ్లు తొక్కుతావే గాశెప్పును.. ఆవుకడ
పారేత్తవో, ఎవుళకన్న ఇత్తవో అనుకుంటిమి..

పారేత్తాను, ఎవుళకో ఇత్తాను, అన్నాను
నేన్నాను, మీరిన్నాను, మోపైనారు ఆడొకడు
ఈడొకడు.. అయినా గాశెప్పు నా ఎడమకాలి శెప్పు
సమానం.. కానీ దాని మీద నా భాయిష్.. బరాబుర్
ఇంగో పదేళ్ల నేనే తొక్కుతరా.. నేనోడ్డనుకుంటనే గ
శెప్పునిడుస్త..

అహో.. ఏం సెప్పుతిరి ఏం సెప్పుతిరి.. అబ్బ
కాకా, ఏదేది మళ్ళ జెప్పు మళ్ళజెప్పు..

మళ్ళమళ్ళ నేన్ జెప్పున్రా బయ్..

ఎందుకే..

నేను రాజశేఖర్ లెక్క గాదు రజినీకాంతం లెక్క
ఒక్కపాలి జెప్పై వందపాళ్లు జెప్పినట్లు

అయితాయె గానీ కాకా.. దేన్నిబడితే నా
ఎడంకాలిసెప్పుతో సమానం అనబాకే..

అయితే ఏంది అంట ఏంది..

సూశిసూశి జెనం నిన్నుగూడ గిట్లనే
అనుకుంటరు.. నీమాట ఎడంకాలితో సమానం

అని... కానీ ఏమాటకా మాట నీ మాటంట సెవులు
గోసుకుంటం ఎంతసేపు

మాట్లాడినగాని ఇనసుడ్డితది
నీమాట..

- కంచర్ల శ్రీనివాస్

9346611455

